

สรุปข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรี 24 มกราคม 2547

สรุปผลการประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ จังหวัด กาญจนบุรี

วันนี้ (วันเสาร์ที่ 24 มกราคม 2547) เมื่อเวลา 10.00 น. ณ ห้องโพลิน คอนเวนชัน โรงแรมเฟลิกซ์ ริเวอร์แคว รีสอร์ท จังหวัดกาญจนบุรี พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เป็นประธานการประชุมคณะรัฐมนตรี สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
เกี่ยวกับนโยบายการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน

เรื่อง อนุมัติจำแนกประเภทที่ดินตามมติคณะกรรมการพัฒนาที่ดิน ครั้งที่ 2/2542
ครั้งที่ 1/2543 และครั้งที่ 1/2546

เรื่อง ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาความยากจน

เรื่อง รายงานความก้าวหน้าและข้อเสนอเกี่ยวกับการพัฒนานโยบายการแปลง
สินทรัพย์เป็นทุน

เรื่อง รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการรับลงทะเบียนแก้ไขปัญหาสังคม และความ
ยากจนเชิงบูรณาการในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง รายงานความก้าวหน้าในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินของ
ชาติตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 3 มิถุนายน 2546

เรื่อง โครงการจัดการฝิ่นป่าตะวันตกเชิงระบบนิเวศ

เรื่อง โครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน โครงการ"Sea Food Bank"

เรื่อง มาตรการพัฒนาและบริหารกำลังคนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดคุณสมบัติของผู้รับใบอนุญาต หลักเกณฑ์และวิธีการขอ
และออกใบอนุญาตหรือใบทะเบียนเป็นผู้นำน้ำมัน ฉบับที่)2) พ .ศ.2547

เรื่อง รายงานผลการจดทะเบียนเพื่อแก้ปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการ

กรุณาตรวจสอบมติคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการกับสำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง
โทร. 02-2809000 ต่อ 332

1. เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติเกี่ยวกับนโยบายการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน

คณะรัฐมนตรีรับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติเกี่ยวกับนโยบายการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน และรับทราบความเห็น ผลการ
พิจารณาและผลการดำเนินการของสำนักงานบริหารการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ตามที่
สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ

สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรายงานว่ สภาที่ปรึกษาฯ ได้มอบหมาย
คณะทำงานการเศรษฐกิจ การพาณิชย์ และอุตสาหกรรม ของสภาที่ปรึกษาฯ ดำเนิน
การศึกษาสาระสำคัญและแนวทางการดำเนินนโยบายการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ซึ่ง
คณะทำงานได้มีมติ โดยสรุปว่าสภาที่ปรึกษาฯ สนับสนุนความพยายามของรัฐบาลใน
การแก้ปัญหาความยากจน และความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนของประชาชนที่ยากจน
จึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

มาตรการที่รัฐบาลสามารถดำเนินการได้ทันที คือ

- 1.1 การสำรวจ และรับรองสิทธิในที่ทำกินที่มีปัญหาอยู่ในปัจจุบัน ให้มีความ
ชัดเจนในการถือครองสิทธิ
- 1.2 การจัดทำฐานข้อมูลการครอบครอง และการใช้ประโยชน์ในสินทรัพย์ต่าง
ๆ

มาตรการที่ควรพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนดำเนินการตามนโยบายการแปลง
สินทรัพย์เป็นทุนอย่างเต็มรูปแบบ คือ

- 2.1 การเร่งรัดแก้ปัญหาความสมบูรณ์ของสิทธิในทรัพย์สินชนิดต่าง ๆ ซึ่งจะ
ส่งผลกระทบต่อภาระการประเมินราคา และการที่สถาบันการเงินจะยอมรับเป็น
หลักประกันในการกู้ยืมเงิน

2.2 มาตรการป้องกันไม่ให้ทำกินของราษฎรตกอยู่ในการครอบครองของกลุ่มทุน

2.3 การสร้างความชัดเจนในหลักเกณฑ์การจัดสรรสินทรัพย์ให้ประชาชน

2.4 มาตรการสร้างมูลค่าเพิ่มในสินทรัพย์ที่ชัดเจนก่อนการให้ประชาชนกู้เงิน

2.5 ความชัดเจนในระบบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2.6 การเตรียมความพร้อมเรื่องหลักเกณฑ์ กรอบวิธีการตรวจสอบและประเมินราคาทรัพย์สิน รวมถึงบุคลากรในการประเมินราคาทรัพย์สิน

ทั้งนี้ สำนักงานบริหารการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนพิจารณาแล้ว เห็นชอบตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ สำหรับมาตรการอื่นมีความเห็น ดังนี้

การป้องกันไม่ให้ทำกินของราษฎรตกอยู่ในการครอบครองของกลุ่มทุน ได้กำกับให้หน่วยงานต่าง ๆ ระมัดระวังและตรวจสอบร่วมกับสถาบันการเงินอยู่แล้ว

เรื่องหลักเกณฑ์การประเมินที่ดิน อยู่ในระหว่างการศึกษามหาวิทยาลัยและหน่วยงานเจ้าของสินทรัพย์ก็มีการประเมินไปบ้างแล้ว

ส่วนหลักเกณฑ์ในการจัดสินทรัพย์ให้ประชาชน อยู่ในระหว่างการพิจารณาร่วมกับนโยบายการแก้ปัญหาคนยากจน

ในขณะที่ดำเนินการตามนโยบายการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนจะต้องศึกษาปัญหาและมาตรการไปพร้อมกัน เนื่องจากมาตรการบางอย่าง เช่น ระบบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การสร้างมูลค่าเพิ่มในสินทรัพย์และเรื่องความสมบูรณ์ของสิทธิในทรัพย์สินชนิดต่าง ๆ เป็นมาตรการที่ต้องใช้เวลา

สำหรับข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับมาตรการที่รัฐบาลสามารถดำเนินการได้ทันทีคือ การสำรวจและรับรองสิทธิในที่ทำกินให้มีความชัดเจนในการถือครองสิทธิ การจัดทำฐานข้อมูลการครอบครอง และการใช้ประโยชน์ในสินทรัพย์ต่าง ๆ นั้น ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่ดูแลในเรื่องสิทธิที่ดินทำกินแต่ละประเภท ได้มีการกำหนดแผนการดำเนินงานดังกล่าวไว้แล้วในแผนปฏิบัติการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ปี 2546 - 2547 และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2546

การแปลงสินทรัพย์เป็นทุนมีเจตนารมณ์ที่จะสร้างโอกาสให้แก่ประชาชน โดยเฉพาะประชาชนผู้ยากจน และผู้ประกอบการรายย่อยให้มีโอกาสได้เข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบ โดยใช้สินทรัพย์ที่ครอบครองหรือได้รับอนุญาตให้ใช้จากหน่วยงานของรัฐตามกฎหมาย เป็นหลักประกันการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินเพื่อนำไปลงทุน

เท่านั้น มิได้มีวัตถุประสงค์ให้มีการกั๊กไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ จึงได้ร่วมกับสถาบันการเงินที่จะพิจารณาจัดหาทุนเฉพาะที่จะก่อให้เกิดกระบวนการสร้างงาน สร้างรายได้ รวมทั้งกระตุ้นให้เกิดการสร้างผู้ประกอบการรายใหม่ ทำให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

การดำเนินงานตามนโยบายการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ได้มีการกำหนดแผนงานและขั้นตอนต่าง ๆ ไว้ระหว่างหน่วยงานของรัฐและสถาบันการเงินในรูปของข้อตกลงภายในกรอบระยะเวลาดำเนินงาน 5 ปี (2547 - 2551) ซึ่งสำนักงานบริหารการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ได้ตระหนักว่าจำเป็นจะต้องระมัดระวัง ไม่เร่งรีบภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด อันอาจจะทำให้ผู้ที่ได้รับโอกาสเข้าถึงแหล่งทุนก่อกำเนิดขึ้นโดยไม่จำเป็น และได้พยายามสร้างความเข้าใจให้ผู้ต้องการเข้าถึงแหล่งทุนได้ทราบถึงความตั้งใจของรัฐบาลที่จะจัดหาทุนในระบบเพื่อการพัฒนาและเพิ่มผลผลิตทางเศรษฐกิจ ตลอดจนได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาศักยภาพในการใช้เงินทุนต่อไป

---

2. เรื่อง อนุมัติจำแนกประเภทที่ดินตามมติคณะกรรมการพัฒนาที่ดิน ครั้งที่ 2/2542 ครั้งที่ 1/2543 และครั้งที่ 1/2546

คณะรัฐมนตรีอนุมัติแก้ไขมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการจำแนกประเภทที่ดิน ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ดังนี้

แก้ไขมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2504, 12 พฤศจิกายน 2506, 17 สิงหาคม 2508, 18 มกราคม 2509, 31 พฤษภาคม 2509 และ 21 มิถุนายน 2509 ในการจำแนกประเภทที่ดินเฉพาะแห่งในท้องที่ 8 จังหวัด จำนวน 10 ป่า ได้แก่ ป่าหนองคล้า (หมายเลข) คลองเรือ จังหวัดกำแพงเพชร ป่าหนองเรือ - 25) จังหวัดหนองบัวลำภู ป่าเทือกเขาปลายโตะ เขาศก จังหวัดพังงา ป่า - แปลง) จอมทอง 2) และป่าแม่แจ่ม แม่ตั้น จังหวัดเชียงใหม่ ป่าแ - มป่ายฝั่งขวา แปลง 1 (หมายเลข 8) และป่าแม่ป่ายฝั่งซ้าย หมายเลข 9) จังหวัดแม่ฮ่องสอน ป่าที่จัดสรรบ้านโนน จังหวัดศรีสะเกษ ป่าหมายเลข 84 จังหวัดสกลนคร และป่าโคกสูง บ้านคง จังหวัดขอนแก่น เนื้อที่ประมาณ -414,540 ไร่ ดังนี้

1.1 ให้รักษาไว้เป็นป่าไม้ถาวรตามเดิม เนื้อที่ประมาณ 125,541 ไร่ มอบให้กรมป่าไม้ดำเนินการ

1.2 จำแนกออกจากป่าไม้ถาวร ซึ่งอยู่นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ เนื้อที่ประมาณ 288,999 ไร่ รวมทั้งทำเลเลี้ยงสัตว์ เนื้อที่ประมาณ 1,051 ไร่ (

- 1) เพื่อเป็นที่ทำกินของราษฎร หรือเพื่อให้ใช้ประโยชน์อย่างอื่น เนื้อที่ประมาณ 286,696 ไร่
- 2) เพื่อจัดเป็นป่าชุมชน จำนวน 18 แห่ง เนื้อที่ประมาณ 2,303 ไร่ มอบให้คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติดำเนินการ

แก้ไขมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2530, 12 เมษายน 2531, 10 มีนาคม 2535, 20 เมษายน 2536 และ 4 มีนาคม 2540 ในการจำแนกประเภทที่ดิน เฉพาะแห่งในท้องที่ 6 จังหวัด จำนวน 6 ป่า ได้แก่ ป่าโคกไม้เรือ จังหวัด นราธิวาส ป่าดงบังอีฝั่งซ้ายห้วยทม จังหวัดอำนาจเจริญ ป่าโคกหินแดง จังหวัด มหาสารคาม ป่าหินล้ม จังหวัดสุรินทร์ ป่าแม่อิง แม่จูน จังหวัดลำปาง - แม่ต้า - และป่าแมริม แปลง 2 จังหวัดเชียงใหม่ เนื้อที่ประมาณ 144,363 ไร่ ดังนี้

2.1 ใหรักษาไว้เป็นป่าไม้ถาวรตามเดิม เนื้อที่ประมาณ 38,869 ไร่ มอบให้กรม ป่าไม้ดำเนินการ

2.2 จำแนกออกจากป่าไม้ถาวร ซึ่งอยู่นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ เนื้อที่ ประมาณ 105,494 ไร่

- 1) เพื่อเป็นที่ทำกินของราษฎร หรือเพื่อให้ใช้ประโยชน์อย่างอื่น เนื้อที่ ประมาณ 105,154 ไร่
- 2) เพื่อจัดเป็นป่าชุมชน จำนวน 4 แห่ง เนื้อที่ประมาณ 340 ไร่ มอบให้ คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติดำเนินการ

แก้ไขมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2513 เรื่อง เสนอให้จำแนกที่ดินจังหวัด ลำปาง โดยขอจำแนกเนื้อที่ประมาณ 2,955-2-82 ไร่ ออกจากป่าไม้ถาวร ป่าแม่" เมาะ แปลง 1" เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2543 เรื่อง การแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิ์ให้แก่ราษฎรในท้องที่ ตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

---

3. เรื่อง ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาความยากจน

คณะรัฐมนตรีเห็นชอบในหลักการยุทธศาสตร์และแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหา ความยากจน และเห็นชอบให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) เป็นการเร่งด่วน เพื่อแสดงความมุ่งมั่นของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาความยากจนตามปณิธานที่ตั้งไว้ และเพื่อบูรณาการแนวคิดในการดำเนินการของทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาค ประชาชน ตามที่ศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนแห่งชาติเสนอ

ศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนแห่งชาติ (ศตจ.) เสนอว่า ได้จัดมีการประชุม ศตจ. มาแล้ว 2 ครั้ง เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2546 และวันที่ 23 ธันวาคม 2546 สรุปรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการ ได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์

รัฐบาลมีนโยบายที่จะแก้ไขปัญหาความยากจนและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวไทยให้อยู่ดี มีสุขอย่างยั่งยืน บนพื้นฐานของความสมดุลพอดี และความพอประมาณอย่างมีเหตุผล ภายใต้ "ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง"

2. เป้าหมาย

รัฐบาลได้กำหนดเป้าหมายที่จะขจัดปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอันเกี่ยวกับความยากจนให้หมดสิ้นไป

ในเรื่องนี้ นายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบการจดทะเบียนปัญหาความเดือดร้อน/ความต้องการของประชาชน รวม 7 ประการ ได้แก่ ปัญหาที่ดินทำกิน ปัญหาคนเร่ร่อน ปัญหาผู้ประกอบการอาชีพผิดกฎหมาย ปัญหาการให้ความช่วยเหลือนักเรียน/นักศึกษาให้มีรายได้จากอาชีพที่เหมาะสม ปัญหาการถูกลอกหลวง ปัญหาหนี้สินภาคประชาชน และปัญหาที่อยู่อาศัยของคนจน

นอกจากนี้ ศตจ. จะได้กำหนดให้ขจัดปัญหาอื่นที่เกี่ยวข้องกับความยากจนเป็นการเพิ่มเติมอีกส่วนหนึ่งด้วย

3. ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาความยากจน

3.1 ยุทธศาสตร์พระราชทาน ได้เทอดหลักการพัฒนาที่พระบาทสมเด็จพระ .ศตจ. : เจ้าอยู่หัวฯ ได้ทรงพระราชทานไว้เหนือเกล้า และในฐานะข้าแผ่นดินจะมุ่งมั่นดำเนินการตามรอยเบื้องพระยุคลบาท นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระองค์ท่านมาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาความยากจนให้บรรลุผลโดยเร็วที่สุด

3.2 ยุทธศาสตร์ในการดำเนินการ ได้ยึดกรอบยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหา .ศตจ. : ความยากจนตามที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไปแล้ว เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2545 และยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ .ศ.2545 - 2549) สรุปเป็นยุทธศาสตร์ในการดำเนินการของ ศตจ. รวม .5 ประการ ดังต่อไปนี้

- 1) แสดงความมุ่งมั่นของรัฐบาลที่มีปณิธานอันแน่วแน่จะแก้ไขปัญหาความยากจนให้หมดสิ้นไป และรณรงค์เสริมสร้างให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าและ

เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกฝ่ายมีความเชื่อมั่นว่า ปัญหาความยากจนเป็นเรื่องที่สามารถร่วมกันแก้ไขได้

- 2) จัดปัญหาเร่งด่วนที่ได้สร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนมาอย่างยืดเยื้อยาวนาน โดยเฉพาะปัญหานี้สิน ทั้งในระบบและนอกระบบ ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติที่ทำกิน น้ำ ที่อยู่อาศัย และปัญหาเกี่ยวกับอาชีพและการมีงานทำ
- 3) แก้ไขปัญหาโครงสร้างทางเศรษฐกิจ การศึกษา กฎหมายและระเบียบ และการปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มิให้เป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหาความยากจน โดยมุ่งเน้นการสร้างเสริมนโยบายเศรษฐกิจมหภาคที่เอื้ออำนวยต่อการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาการอุตสาหกรรมเกษตรและการบริการ
- 4) สร้างระบบคุ้มครองและประกันทางสังคมเพื่อส่งเสริมคนยากจนและผู้ด้อยโอกาส และป้องกันมิให้ปัญหาความยากจนที่ได้รับการแก้ไขแล้ว กลับคืนมาอีก
- 5) พัฒนาระบบราชการในทุกระดับมิให้เป็นภาระต่อประชาชน ประเทศชาติสามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยยึดหลักการบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

4. งบประมาณ

งบประมาณการแก้ไขปัญหาความยากจนปี 2547 มีจำนวนทั้งสิ้น 18,163,780,000 บาท (หนึ่งหมื่นแปดพันหนึ่งร้อยหกสิบสามล้านเจ็ดแสนแปดหมื่นบาทถ้วน) โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบและได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวน 13 กระทรวง/26 หน่วยงาน แบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

- 4.1 การเพิ่มศักยภาพและโอกาสคนจน มีหน่วยงานรับผิดชอบ 6 กระทรวง 13 หน่วยงาน งบประมาณ 6,006,820,000 บาท
- 4.2 การแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร มีหน่วยงานรับผิดชอบ 2 กระทรวง 3 หน่วยงาน งบประมาณ 6,825,920,000 บาท
- 4.3 การสาธารณสุขโรคและโครงสร้างพื้นฐานเพื่อคนจน มีหน่วยงานรับผิดชอบ 4 กระทรวง 7 หน่วยงาน งบประมาณ 4,644,700,000 บาท
- 4.4 การบรรเทาปัญหาว่างงานและพัฒนาฝีมือแรงงาน มีหน่วยงานรับผิดชอบ 1 กระทรวง 3 หน่วยงาน งบประมาณ 686,340,000 บาท

5. การกิจสำคัญที่จะต้องดำเนินการ

- 5.1 การส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำ ได้มีคำสั่งที่ .ศตจ :1/2546 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2546 แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำ มีรองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน และปลัดกระทรวงแรงงาน (นายจาตุรนต์ ฉายแสง) เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ
- 5.2 การจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติ ที่ทำกิน น้ำ และที่อยู่อาศัย ได้มีคำสั่งที่ .ศตจ : 2/2546 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2546 แต่งตั้งคณะกรรมการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติเพื่อประกอบอาชีพและที่อยู่อาศัย มีรองนายกรัฐมนตรี พล) เป็นประธาน และปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็น (เอก ชวลิต ยงใจยุทธ อนุกรรมการและเลขานุการ
- 5.3 การแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชน : ศตจ ได้มีคำสั่งที่ .3/2546 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2546 แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินความยากจน มีรองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานและปลัดกระทรวงการคลัง (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ
- 5.4 การส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืน ซึ่ง ศตจจะได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาชุด . หนึ่งโดยเฉพาะ
- 5.5 การปรับปรุงแก้ปัญหาโครงสร้างทางเศรษฐกิจ การศึกษา กฎหมาย ระเบียบและ การปฏิบัติต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการแก้ไขปัญหาความยากจน ซึ่ง ศตจจะได้แต่งตั้ง . คณะอนุกรรมการอีกชุดหนึ่งขึ้นมารับผิดชอบดำเนินการในเรื่องนี้

6. กลไกการดำเนินการ

ศตจ. ได้ยึดถือปฏิบัติตามแนวนโยบายของนายกรัฐมนตรี โดยจัดให้มีเจ้าภาพรับผิดชอบ ในทุกพื้นที่ที่มีการทำงานในเชิงบูรณาการ ดังนี้

- 6.1 ระดับชาติ แต่งตั้ง .และคณะอนุกรรมการเฉพาะด้านที่ ศตจ .ศตจ : มีหน้าที่ บูรณาการนโยบายและยุทธศาสตร์ในภาพรวม
- 6.2 ระดับกรุงเทพมหานคร ได้จัดตั้งศูนย์อำนวยการปฏิบัติการต่อสู้เพื่อ .ศตจ : มีผู้ว่าราชการ (.กทม.ศตจ) เอาชนะความยากจนกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร เป็นผู้อำนวยการ และปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการและ เลขานุการ รับผิดชอบการบูรณาการในระดับกรุงเทพมหานคร

6.3 ระดับจังหวัด ได้จัดตั้งศูนย์อำนวยการปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะความ .ศตจ : มีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้อำนวยการ และปลัดจังหวัด (.จ.ยากจนจังหวัด ศตจ เป็นกรรมการและเลขานุการ รับผิดชอบการบูรณาการในระดับจังหวัด

6.4 ระดับอำเภอได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะความ .ศตจ : กิ่งอำเภอ/ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้า/มีนายอำเภอ (.กิ่ง อ./อ.ศตจ) กิ่งอำเภอ/ยากจนอำเภอ ประจำกิ่งอำเภอ เป็นผู้อำนวยการ และปลัดอำเภอที่ได้รับมอบหมาย เป็น /กรรมการและเลขานุการ รับผิดชอบการบูรณาการในระดับกิ่งอำเภอ

6.5 ระดับตำบลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่นั้น ๆ : เขต/เทศบาล/ พิจารณาจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจน ตามความจำเป็นที่ เขต/เทศบาล/เห็นสมควร รับผิดชอบการบูรณาการในระดับตำบล

นอกจากนี้ ยังได้สั่งการให้กระทรวงและหน่วยงานส่วนกลางที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการ แก้ไขปัญหาความยากจน พิจารณาจัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจน ของส่วนราชการนั้น ๆ อีกส่วนหนึ่งด้วย เพื่อบูรณาการและกำกับดูแลการปฏิบัติงานของ หน่วยงานในสังกัด ให้เป็นไปตามที่ ศตจ. กำหนด โดยในส่วนของกระทรวงมหาดไทย ได้จัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนกระทรวงมหาดไทย (ศตจ.มท.) ทำหน้าที่บูรณาการกำกับการ และตรวจสอบติดตามการปฏิบัติงานต่อสู้เพื่อเอาชนะความ ยากจนในพื้นที่ต่าง ๆ

7. Roadmap การต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจน

ศตจ. ได้กำหนด Roadmap การต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนไว้เป็น 3 ระยะ ดังนี้

7.1 ระยะที่ 1 (พ .ศ.2547) เป็นขั้นตอนการบูรณาการแนวคิด จดทะเบียนสำรวจ/ วิเคราะห์ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และเร่งแก้ไขปัญหา/ตรวจสอบ ความเดือดร้อนที่สำคัญของประชาชน โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาหนี้สินของ ประชาชน การจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติ ที่ทำกิน น้ำ ที่อยู่อาศัย และการส่งเสริม อาชีพและการมีงานทำ

7.2 ระยะที่ 2 (พ .ศ.2548 - 2549) เป็นขั้นตอนการขยายผลการแก้ไขปัญหาความ เดือดร้อนต่าง ๆ ของประชาชนให้หมดสิ้นไปโดยเร็ว

7.3 ระยะที่ 3 (พ .ศ.2550 - 2551) เป็นขั้นตอนการสร้างความยั่งยืนในการแก้ไข ปัญหาความยากจนและปัญหาอื่นที่เกี่ยวข้อง

8. การอำนวยการของฝ่ายเลขานุการร่วม ศตจ.

ศตจ. ได้มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้เลขานุการร่วม ศตจ. รับผิดชอบดำเนินการ ดังนี้

- 8.1 ปลัดกระทรวงมหาดไทยและอธิบดีกรมการปกครอง รับผิดชอบงานการติดตามการทำงาน และการรายงานผลการดำเนินการของ ศตจ.
- 8.2 เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด รับผิดชอบงานการกำหนดยุทธศาสตร์ของศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนแห่งชาติ
- 8.3 รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย รับผิดชอบงานการติดตามประเมินผลการแก้ไขปัญหาความยากจนในภาพรวมของ ศตจ.
- 8.4 ประธานกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน รับผิดชอบงานการประสานการปฏิบัติของ ศตจ.กับองค์กรภาคประชาชน .

---

4. เรื่อง รายงานความก้าวหน้าและข้อเสนอเกี่ยวกับการพัฒนาโยบายการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน

คณะรัฐมนตรีเห็นชอบตามที่สำนักงานบริหารการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนเสนอ มาตรการเร่งด่วนการพัฒนาโยบายการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน และแผนทิศทางปี 2547

การพัฒนาโยบายการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน มีมาตรการเร่งด่วน ดังนี้

สร้างความเข้าใจให้ผู้เกี่ยวข้องและประชาชนโดยทั่วไป โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเร่งรัดการทำความเข้าใจและประชาสัมพันธ์กับกลุ่มเป้าหมายอย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง

ให้กวัดขันการปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบการดำเนินการในฐานะ Clearing House เมื่อมีการผิ่ตัดชำระหนี้และมีการประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

ให้หน่วยงานเจ้าของสินทรัพย์ปรับแก้สัญญาเช่า หนังสืออนุญาต หนังสือรับรองต่าง ๆ ให้มีอายุไม่ต่ำกว่า 3 ปี เพื่อให้สามารถนำสัญญา หนังสืออนุญาต และหนังสือรับรองต่าง ๆ นำไปแปลงเป็นทุนกับสถาบันการเงินได้ อย่างไรก็ตาม สัญญา หนังสืออนุญาต หรือหนังสือรับรองดังกล่าวจะต้องมีระยะเวลากำหนดไว้ชัดเจน ทั้งนี้ให้เร่งรัดการกำหนดเงื่อนไขการจัดทำข้อตกลงในรายละเอียดกับสถาบันการเงิน และขอให้สถาบันการเงินนำเสนอคณะกรรมการสถาบันการเงินอนุมัติ รวมทั้งแจ้งให้สาขาและหน่วยต่าง ๆ ที่รับผิดชอบดำเนินการโดยเร็ว

กรณีที่ไม่มีความหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้พิจารณาหาช่องทางเปลี่ยนตัวลูกหนี้ ในกรณีลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ให้เป็นไปโดยรวดเร็ว โดยคำนึงถึงคุณสมบัติผู้สวมสิทธิ ควบคู่ไปกับความสามารถในการจ่ายคืนหนี้ด้วย

สำหรับกรณีทรัพย์สินทางปัญญาให้กำหนดให้คณะทำงานพิเศษเพื่อพิจารณาการกำหนดมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญา โดยอาจจะประกอบด้วย กรมทรัพย์สินทางปัญญา สถาบันการเงิน ผู้ประเมินอิสระ และมหาวิทยาลัยที่ได้รับมอบหมายเป็นการด่วน

ในส่วนของการจดทะเบียนเครื่องจักรให้หามาตรการกระตุ้นให้มีการจดทะเบียนเครื่องจักรมากขึ้น และพิจารณาเสนอมาตรการเสริมเพื่อให้นำสินทรัพย์ที่เคลื่อนย้ายได้ง่าย และสินทรัพย์มูลค่าน้อยสามารถเข้าถึงแหล่งทุนได้ด้วย

ให้หน่วยงานของรัฐบาลและสถาบันการเงิน มีการเริ่มรายงานข้อมูลผ่านเครือข่าย Electronic มากกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ สปทอย่างสม่ำเสมอเพื่อประโยชน์ในการรายงานผลการติดตามของรัฐบาล

แผนทิศทางในปี 2547

1. สำนักงานบริหารการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนเห็นว่าในปี 2547 ควรจะได้ดำเนินการในกิจการสำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้

1) ขยายประเภทสินทรัพย์ให้กว้างมากยิ่งขึ้นครอบคลุมสินทรัพย์ประเภทต่าง ๆ ซึ่งได้แก่

ก) ที่ดินอยู่ในความดูแลของกองทัพเฉพาะในส่วนที่มีผู้ครอบครองทำประโยชน์สำหรับในส่วนของรัฐ ยังใช้ประโยชน์อยู่ก็ให้กองทัพดำเนินการต่อไป ในส่วนที่ผู้ครอบครองทำประโยชน์นั้น หากจะเข้ากระบวนการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนจำเป็นจะต้องมีการจัดทำทะเบียนและมอบเอกสารในลักษณะใดลักษณะหนึ่งเพื่อเป็นเอกสารที่จะนำไปใช้ในการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน และมีการเจรจากับสถาบันการเงินต่อไป ซึ่งเรื่องนี้น่าจะมอบให้กระทรวงกลาโหมเป็นผู้ดำเนินการต่อไป

ข) ที่ดินซึ่งอยู่ในความดูแลของรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์หรือให้มีการเช่าช่วง รัฐวิสาหกิจหลายแห่งได้รับที่ดิน ที่ราชพัสดุและที่ดินของรัฐอื่น ๆ มาไว้ในครอบครองและไม่ได้ใช้ประโยชน์ ยังเป็นที่รกร้างหรืออาจจะได้ใช้ประโยชน์โดยให้มีการเช่าช่วงหรืออนุญาตให้ใช้ ในเรื่องนี้ต้องมีการตรวจสอบและมีการออกเอกสารปรับปรุงสัญญาเช่าต่าง ๆ ให้เป็นสัญญาเช่าระยะยาว และกรณีให้ใช้ก็ควรจะมีการปรับปรุงเอกสารให้ถูกต้องตามแนวทางของรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ ด้วย

ค) ป่าสงวนที่เสื่อมสภาพมีผู้ครอบครองทำประโยชน์เป็นการถาวร และไม่กระทบต่อสิ่งแวดล้อมปรากฏว่า ป่าสงวนในขณะนี้มียุ่จำนวนหนึ่งและในจำนวนนั้นมีผู้ที่เข้าครอบครองทำประโยชน์อยู่เป็นจำนวนมาก สำนักงานบริหารการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนเห็นว่าที่ดินเหล่านั้นอาจไม่สามารถจะฟื้นฟูกลับมาเป็นสภาพป่าธรรมชาติได้โดยวิธีการปลูกป่าทดแทน แต่อาจจะดำเนินการในลักษณะที่เป็นหมู่บ้านป่าไม้

หรือให้ใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรในลักษณะที่เป็นป่าสงวน โดยมีการออกข้อบังคับ และมีการรับรองให้เข้าตามกฎหมายป่าไม้ให้ถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อที่จะนำ เอกสารเหล่านั้นไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน เพื่อหา แหล่งทุนให้ผู้ที่เข้าไปครอบครองได้ลงทุนเรื่องกิจการป่าไม้หรือกิจการสวนป่า ต่อไป ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทั้งในแง่ของการจัดการที่ดินและในแง่ของการป่าไม้ไป พร้อมกัน

ง) ใ้รับรองความสามารถและคุณสมบัติพิเศษที่ส่วนราชการออกให้ ส่วนราชการต่าง ๆ . ได้ออกใบรับรองให้กับผู้ที่มีการครอบครองสินทรัพย์หรือผู้ที่ใช้ประโยชน์ในที่ดิน หรือทรัพย์สินต่าง ๆ ไว้เป็นจำนวนมาก เช่น อาชญาบัตรต่าง ๆ ใบรับรองคุณภาพ สินค้าต่าง ๆ หรือใบรับรองกระบวนการการผลิตต่าง ๆ เช่น ที่ออกโดยกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย หรือ กระทรวงการคลัง เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะใช้เพื่อที่จะเป็นส่วนประกอบในการให้ สินเชื่อกับผู้ที่ได้รับรองความสามารถหรือคุณสมบัติพิเศษเหล่านี้ร่วมกับทรัพย์สิน หรือสินทรัพย์ที่ด้อยสภาพหรือมีขนาดเล็ก เช่น เครื่องจักรของ SME หรือการ อนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินต่าง ๆ เป็นต้น

จ) พื้นที่ชายฝั่งเพื่อการเพาะเลี้ยง โดยหลักพื้นที่ชายฝั่งได้มีการอนุญาตให้มีกิจการ . เพาะเลี้ยงตราบเทาที่ไม่มีการกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้นพื้นที่ชายฝั่งเหล่านี้ควร ที่จะได้มีการออกเอกสารให้มีความชัดเจนประกอบกับการจัดการทางด้านการ เพาะเลี้ยงให้ถูกสุขลักษณะและสภาพสิ่งแวดล้อมสามารถที่จะนำมาใช้ในการ แปลงเป็นทุนต่อไป

ฉ) สินทรัพย์ที่เคลื่อนย้ายได้ที่น่าสนใจประการหนึ่งซึ่งอาจจะเป็นจุดเริ่มต้น ก็ค . ือ เรือประมงขนาดเล็ก ทั้งนี้จะต้องมีการบังคับใช้ระเบียบข้อบังคับให้มีการจด ทะเบียนกับกรมประมงเพื่อให้โอกาสชาวประมงขนาดเล็กที่มีเรือยังมีได้จด ทะเบียน มาจดทะเบียนและใช้ทะเบียนเหล่านั้นมาเป็นเครื่องมือที่จะไปแสวงหา ทุนจากสถาบันการเงิน อย่างไรก็ตามกรมประมงจำเป็นจะต้องมีมาตรการในการ ควบคุม เช่น จดทะเบียนสหกรณ์สำหรับเรือประมงในกลุ่ม และการให้สินเชื่อที่จะ ให้ผ่านสหกรณ์ ไม่ใช่ให้กับเจ้าของเรือทั้งหลาย เป็นต้น

ช) ทรัพย์สินติดกับที่ดินประเภทอื่น ทรัพย์สินติดกับที่ดินประเภทที่เป็นทรัพย์สินด้าน . เกษตรกรรมมีจำนวนมากซึ่งมีมูลค่าในทางเศรษฐกิจ เช่น ยางพาราหรือต้นผลไม้ เป็นต้นซึ่งมีอายุเกิน 3 ปีขึ้นไป เห็นว่าเริ่มจะพิจารณานำมาใช้เป็นหลักทรัพย์สินค่า ประกันในโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนได้อีกต่อไป

อนึ่ง ได้มีการพูดถึงเรื่องทางเท้าในกรุงเทพมหานคร ซึ่งขณะนี้ยังไม่ได้นำมาใช้เป็น สินทรัพย์ในนโยบายการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน เนื่องจากมีผู้คัดค้านมาก อย่างไรก็ตาม กรุงเทพมหานครควรจะได้เริ่มพิจารณาว่าควรจะต้องดำเนินการหรือตัดสินใจในเรื่องนี้ต่อไป ในอนาคตอย่างไร ทั้งนี้ ทั้งนี้ทั้งนั้นต้องมีการพิจารณาให้รอบคอบเนื่องจากทางเท้าเป็น

สาธารณะสมบัติของแผ่นดิน ซึ่งประชาชนใช้ร่วมกัน ตามที่ประชาชนใช้ร่วมกันนั้นก็ มีวัตถุประสงค์คือ เฉพาะทางเท่านั้นที่เป็นที่สำหรับให้เดินถ้าจะมีการให้ใช้ทางเพื่อกิจการประเภทอื่น จะต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ตามกฎหมาย และต้องชี้แจงประชาชนให้เข้าใจด้วย

2) ด้านการปรับปรุง Clearing House ตามนโยบายระยะแรกนั้นได้ขอให้ส่วนราชการปฏิบัติหน้าที่ในส่วนของ Clearing House แต่ในระยะยาว คาดว่าน่าจะมีความจำเป็นที่จะตั้งองค์กรเพื่อดำเนินการในเรื่องนี้โดยเฉพาะเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับสินทรัพย์ด้อยมูลค่าต่าง ๆ Clearing House ซึ่งอาจจะเป็นลักษณะของการจัดตั้งตลาดรองเพื่อให้มีการประมวลสินทรัพย์ที่ต้องบังคับให้ใช้หนี้โดยมีเงื่อนไขเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ประมวล เช่น ที่ดินเกษตรกรรม ผู้ประมวลต้องเป็นเกษตรกร หรือในลักษณะที่เป็นธนาคารเฉพาะกิจ เพื่อที่จะช่วยสนับสนุนแนวทางในการดำเนินการที่จะให้ผู้ที่มีความสามารถและผู้ที่มีความสามารถได้รับการบริการทางด้านสินเชื่อ ซึ่งผลพลอยได้ก็คือจะทำให้ทราบราคาตลาดของสินทรัพย์ตามนโยบาย เรื่องนี้ถ้าจะได้มีการศึกษากันอย่างถ่องแท้ และดำเนินการจัดตั้งองค์กรขึ้นในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง หลังจากที่สำคัญงานบริหารการแปลงสินทรัพย์ได้เป็นทุนยุติภารกิจลงหรือควบคู่ไปกับการดำเนินการของสำนักงานบริหารการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนในปีต่อ ๆ ไป

3) ด้านการปรับปรุงวิธีการและกฎหมายให้เอื้อต่อการประกอบธุรกรรมของสินทรัพย์ด้อยมูลค่าและ Clearing House ซึ่งจะต้องดำเนินการเพื่อประสิทธิภาพของนโยบายแปลงสินทรัพย์เป็นทุน ได้แก่

ก พัฒนาระบบการเช่าระยะยาวให้ใช้ควบคู่กับระบบของการให้กรรมสิทธิ์ Freehold กับ Leasehold ซึ่งโดยหลักกฎหมายนั้นไม่ว่าจะเป็นพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือกฎหมายเกี่ยวกับที่ราชพัสดุก็สามารถที่จะดำเนินการได้อยู่แล้ว เพียงแต่ให้มีนโยบายที่ชัดเจนที่จะเปลี่ยน สปก.4-01 ให้เป็นสัญญาเช่าระยะยาว และกรณีผู้ครอบครองต้องการจะเป็นเจ้าของทรัพย์สิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินก็สามารถดำเนินการได้ตามกฎหมาย โดยมีการเช่าซื้อ อย่างไรก็ตามเห็นว่าอาจจะต้องแก้ไขกฎหมาย พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อให้สามารถที่จะนำทรัพย์สินที่หลุดจากการค้ำประกันเข้าสู่ระบบ Clearing House ได้ไปพร้อมกัน รวมทั้งกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วยเพื่อให้การเปลี่ยนแปลงนี้เป็นไปได้สะดวก

ข ควรจะชะลอหรือยุติเรื่องการนำสินทรัพย์ของรัฐบาลมาให้ประชาชนโดยไม่คิด ค่าใช้จ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่ดิน มีนโยบายที่จะจัดที่ดินให้กับประชาชน ซึ่งเป็นผู้ด้อยโอกาสอยู่ 2 ทางเลือก คือใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน หรือพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพหรือกฎหมายอื่นซึ่งไม่คิดมูลค่าที่ดิน แต่ในขณะเดียวกันรัฐก็มีพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งในกฎหมายได้บัญญัติไว้ว่าจะจัดที่ดินให้ได้ก็โดยวิธีให้เช่า หรือให้เช่าซื้อ เท่านั้น ดังนั้น เนื่องจากที่ดินในขณะนี้ก็มีจำกัดลงแล้ว จึงควรนำนโยบายการปฏิรูปที่ดิน

เพื่อการเกษตรกรรมมาใช้สำหรับที่ดินแปลงใหญ่ เหตุผลก็คือเมื่อมีค่าเช่า หรือค่าเช่าซื้อแล้ว เงินเหล่านั้นก็สามารถนำมาใช้เพื่อการพัฒนาพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินได้ เหตุผลอีกประการหนึ่งก็คือเพื่อจัดระบบที่ดินของการได้มาซึ่งที่ดินให้เป็นรูปแบบเดียว คือรูปแบบของการเช่าหรือเช่าซื้อ หรือมีเงื่อนไขอื่น ๆ เช่นการปลูกป่า เป็นต้น

ค. เนื่องจากความเปลี่ยนแปลงของการบริหารงานภาครัฐที่จะเน้นเรื่องประสิทธิภาพ ดังนั้นในการให้ประชาชนเข้าครอบครองที่ดินของรัฐ หรือการครอบครองทรัพย์สินอื่น ๆ น่าจะลดการควบคุมคุณสมบัติบุคคลแต่มาเพิ่มข้อกำหนดในการใช้สินทรัพย์ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเน้นประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์เหล่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับเรื่องที่ดินที่ใช้เพื่อการเกษตรกรรม ซึ่งเดิมนั้นเน้นเรื่องคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้าครอบครอง แต่ในระบบปัจจุบันซึ่งมีการแข่งขันในเรื่องสินค้าเกษตรสูง น่าจะเน้นเรื่องการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุดควบคู่ไปด้วย ซึ่งก็หมายความว่า นอกจากบุคคลที่จะเป็นเจ้าของที่ดินได้จะต้องมีคุณสมบัติที่เป็นเกษตรกรแล้ว จำเป็นจะต้องมีคุณสมบัติในเรื่องของความสามารถด้วย มิฉะนั้นแล้วก็จะไม่มีโอกาสที่จะพัฒนาเกษตรกรให้ก้าวหน้าต่อไปได้อีก เป็นต้น

ง. เร่งรัดปรับปรุงระบบการประเมินสินทรัพย์ และ Benchmark ราคาสินทรัพย์ โดยร่วมกับกระทรวงการคลัง สถาบันการเงิน และผู้ประเมินอิสระ ทั้งนี้จะต้องมีการหารือร่วมกันระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไปถึงขั้นตอนและวิธีการต่าง ๆ

2. เริ่มการจัดทำ Benchmark เพื่อการติดตามการประเมินผล ได้แก่

2.1 การจัดทำการสำรวจภาวะเศรษฐกิจ สังคมของกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่ม

2.2 ริเริ่มการจัดทำ National Wealth Study ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

3. ปรับปรุงการจัดระบบฐานข้อมูล การจัดทำข้อมูลสารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ โดยมีการพัฒนาระบบสื่อสาร ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร สำหรับสำนักงานบริหารการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน และมีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลกลางโดยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นอกจากนั้นยังต้องมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องกับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ และประชาชนที่สนใจทั่วไป รวมทั้งการรายงานผ่าน PMOC อย่างเป็นระบบ และเห็นว่าในปี 2547 น่าจะให้บริการทาง e - Service บางประเภทได้ เช่น การบริการด้านข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งเริ่มจะมีส่งผ่านเข้ามาในระบบ

4. เร่งรัดให้มีการจัดทำข้อตกลงเพิ่มเติมร่วมกับสถาบันการเงินภาคเอกชน ซึ่งน่าจะให้ความสนใจในเรื่องนี้มากขึ้น

5. ติดตาม เร่งรัด เรื่องของการปรับปรุงระบบภาษี ซึ่งจะเอื้อต่อการที่จะให้มีการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งได้มีมติคณะรัฐมนตรีมอบให้กระทรวงการคลังแล้ว

---

5. เรื่อง รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการรับลงทะเบียนแก้ปัญหาสังคม และความยากจนเชิงบูรณาการในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการ

คณะรัฐมนตรีรับทราบตามที่กระทรวงศึกษาธิการรายงานสรุปผลความก้าวหน้าการดำเนินการรับลงทะเบียนแก้ปัญหาสังคม และความยากจนเชิงบูรณาการ ดังนี้

1. ได้แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการจัดระบบนักเรียน นักศึกษามีรายได้จากอาชีพให้เหมาะสม โดยมีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นางสิริกร มณีรินทร์) เป็นที่ปรึกษา ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (นางจรรยาพร ธรณินทร) และรองปลัดกระทรวงแรงงาน เป็นรองประธาน ประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยมีผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สป. เป็นเลขานุการ โดยมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมการจัดระบบนักเรียน นักศึกษามีรายได้จากอาชีพให้เหมาะสม

2. การประชาสัมพันธ์

- 1) ประชุมชี้แจงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 30 คน ใน 8 จังหวัดน่านอง เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2546
- 2) ประชุมชี้แจงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 175 คน ใน 76 จังหวัด เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2546 เพื่อให้ประสานการดำเนินงานกับสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไปในการลงทะเบียนตามแบบ สย.4 โดยให้สถานศึกษารับแบบจากที่ว่าการอำเภอ และลงทะเบียน ณ สถานศึกษาแล้วนำแบบ สย.4 ไปส่ง ณ ที่ว่าการอำเภอเพื่อบันทึกข้อมูลต่อไป
- 3) กระทรวงศึกษาธิการได้ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนกรอกข้อมูลตามแบบสำรวจโดยตรง โดยให้ส่งข้อมูลตามแบบ สย.4 ผ่านเว็บไซต์ <http://www.moe.go.th/webbpps/ims>
- 4) ได้ประชาสัมพันธ์อย่างเป็นทางการ โดยได้ทำหนังสือขอความร่วมมือ 19 กระทรวง ให้การสนับสนุนนักเรียนในการทำงานให้มีรายได้ระหว่างเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้ขอให้กระทรวงมหาดไทยให้จ้างครูและนักเรียนในการบันทึกข้อมูลการลงทะเบียนดังกล่าวด้วย

- 5) กระทรวงศึกษาธิการได้แจ้งหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่มีสถานศึกษา ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนที่ต้องการทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนให้ลงทะเบียนตามแบบ สย.4
- 6) กระทรวงศึกษาธิการได้ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ตลอดจนผ่านทางเว็บไซต์ Jobatlearn.com ซึ่งได้มีการรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานแหล่งงานการแก้ปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการของกระทรวงศึกษาธิการที่จะรับสมัครนักเรียนเข้าทำงาน เป็นต้น

3. การรับลงทะเบียน

- 1) ได้มีการลงทะเบียนนาร่องของกระทรวงศึกษาธิการ ระหว่างวันที่ 29 ตุลาคม -15 พฤศจิกายน 2546 ทางเว็บไซต์ <http://www.moe.go.th/webbpps/ims> จาก 68 จังหวัด จำนวนรวมทั้งสิ้น 18,621 คน โดยมีจำนวนนักเรียนใน 8 จังหวัดนาร่อง 3,369 คน
- 2) ดำเนินการใน 8 จังหวัดนาร่อง ตั้งแต่วันที่ 6 ธันวาคม -19 ธันวาคม 2546 จำนวน 35,926 คน เมื่อรวมการดำเนินการทั้ง 2 ครั้ง ใน 8 จังหวัดนาร่อง จะมีนักเรียนทั้งสิ้น 39,295 คน
- 3) ดำเนินการใน 68 จังหวัดที่เหลือ จำนวน 15,252 คน ตั้งแต่ตุลาคม มกราคม - 2547
- 4) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการใน 76 จังหวัด ตั้งแต่ พฤศจิกายน -31 ธันวาคม 2546 นักเรียนลงทะเบียนทั้งสิ้นจำนวน 192,020 คน

สรุป เมื่อรวมผลการดำเนินการตามข้อ 1 - 4 จะมีจำนวนนักเรียนที่ลงทะเบียนตามแบบ สย.4 แล้ว มีจำนวนทั้งสิ้น 246,567 คน

4. งานที่จะดำเนินการในส่วนของจัดหางาน

- 4.1 ดำเนินการจัดนัดพบแรงงานนักเรียน นิสิต และนักศึกษาร่วมกับกระทรวงแรงงาน ระหว่างวันที่ 15 - 17 ธันวาคม 2546 ณ กระทรวงแรงงาน โดยมีผลการดำเนินการ ดังนี้

- 1) มีสถานประกอบการเข้าร่วมรับสมัครงาน จำนวน 32 แห่ง ตำแหน่งงานว่าง 3,981 อัตรา

2) นักเรียน นิสิต และนักศึกษา เข้าร่วมงาน จำนวน 1,540 คน และมีผู้สนใจลงทะเบียนสมัครงาน จำนวน 227 คน ได้รับการบรรจุงาน จำนวน 135 คน

4.2 ได้ขอให้สถานศึกษาบางแห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ช่วยสร้างงานให้ผู้ที่ต้องการทำงานเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน เช่น จ้างเป็นบรรณารักษ์ห้องสมุด และจ้างเป็นผู้ช่วยวิจัย

4.3 จะจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนของกระทรวงศึกษาธิการ (.ศธ.ศตจ)

4.4 เป็นกรรมการในคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน (นายจาตุรนต์ ฉายแสง)

5. การแก้ปัญหาหนี้สินครู

1) ได้ประชาสัมพันธ์และมอบหมายให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต ประชาสัมพันธ์ ให้ครูที่ต้องการแก้ปัญหาหนี้สินไปลงทะเบียนตามแบบ สย.6 ณ ที่ว่าการอำเภอทุกแห่ง

2) กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับรายรับรายจ่ายของข้าราชการครูตามแบบแสดงความจําาง เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการค้าตรงชีวิตที่ดี ตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนถึงปัจจุบัน มีครูแจ้งความจําางเข้ามา ประมาณ 150,000 คน

---

6. เรื่อง รายงานความก้าวหน้าในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินของชาติตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 3 มิถุนายน 2546

คณะรัฐมนตรีรับทราบตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรายงานความก้าวหน้าในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินของชาติ ตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 3 มิถุนายน 2546 สรุปได้ดังนี้

ผลความก้าวหน้า

1. แผนงานปรับปรุงระบบภาษีที่ดิน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง รับผิดชอบ ขณะนี้การศึกษาความเหมาะสมในการจัดเก็บภาษีที่ดินในอัตราก้าวหน้าตามขนาดการถือครองที่ดิน อยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อเสนอผลการศึกษาให้กระทรวงการคลังพิจารณา

ส่วนร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. .... อยู่ระหว่างการดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อจะได้ส่งเรื่องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

2. แผนงานปรับปรุงองค์กรบริหารจัดการที่ดิน สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รับผิดชอบ ได้ว่าจ้างศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดำเนินการศึกษาปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติกำหนดระยะเวลาดำเนินการ 6 เดือน (สิ้นสุดสัญญาวันที่ 31 มกราคม 2547) ปัจจุบันอยู่ระหว่างการจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์

จากผลการศึกษาในรายงานฉบับกลาง ที่ปรึกษาได้รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องพร้อมทั้งได้เสนอแนะแนวทางดำเนินการ ดังนี้

- 1) จัดตั้งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ โดยการร่างกฎหมายขึ้นมาใหม่ซึ่งไม่ต้องแก้ไขประมวลกฎหมายที่ดิน การดำเนินการใด ๆ ตามกฎหมายฉบับดังกล่าวก็ยังคงเป็นอำนาจหน้าที่ของกรมที่ดินต่อไป
- 2) กำหนดให้คณะกรรมการมาจากราชการเฉพาะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามจริง และกำหนดให้ผู้ที่เป็นการซึ่งมาจากหน่วยงานที่ไม่ได้เกี่ยวข้องเรื่องที่ดินโดยตรงเป็น "ตำแหน่งปลัดหรืออธิบดี" มิใช่ "ผู้แทน"
- 3) กำหนดสัดส่วนระหว่างคณะกรรมการภาครัฐและภาคเอกชนเป็น 1:1
- 4) กำหนดให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การพัฒนาการอนุรักษ์ ป่าไม้ และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรดินและที่ดินของประเทศมาเป็นกรรมการในคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
- 5) กำหนดให้มีผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน ที่จดทะเบียนโดยถูกต้องตามกฎหมาย ร่วมเป็นกรรมการ
- 6) จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติขึ้นมาเพื่อเป็นฝ่ายเลขานุการ และธุรการสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ โดยให้สำนักงานมีความเป็นอิสระขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี โดยการยุบรวมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการดินและที่ดินของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมที่ดิน และสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเข้าด้วยกัน
- 7) กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติให้มีความครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินโดยรวม เพื่อให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์

- 8) กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายที่ดินส่วนจังหวัด เพื่อให้ท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในการกำหนดนโยบายที่ดินของประเทศในภาพรวมต่อไป

3. แผนงานระบบข้อมูลที่ดิน ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รับผิดชอบ ขณะนี้อยู่ระหว่างจัดทำข้อกำหนดการศึกษา (TOR) เพื่อว่าจ้างสถาบันการศึกษาเป็นที่ปรึกษาโครงการระบบข้อมูลที่ดิน ระยะเวลาดำเนินการ 1 ปี โดยกำหนดให้ศึกษาในประเด็นหลักที่สำคัญคือ

- 1) สำรวจสถานภาพระบบข้อมูลที่ดิน ทะเบียนที่ดิน และแผนที่มาตรฐานของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรดินและที่ดิน ในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงกลาโหม เพื่อนำผลไปใช้ในการกำหนดรูปแบบการพัฒนาสารสนเทศที่ดิน
- 2) พัฒนาระบบสารสนเทศที่ดิน สำหรับใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรที่ดินของประเทศ เพื่อเป็นระบบมาตรฐานกลางให้ทุกหน่วยงานที่ใช้เป็นต้นแบบในการพัฒนาระบบสารสนเทศที่ดินของหน่วยงาน
- 3) ศึกษารูปแบบการจัดตั้งองค์กรมหาชน เพื่อรองรับระบบสารสนเทศที่ดินของประเทศ
- 4) การจัดประชุมสัมมนา เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4. แผนงานกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รับผิดชอบ

4.1 ในปีงบประมาณ 2546 ได้ว่าจ้างสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ดำเนินการ โครงการศึกษาความเป็นไปได้และแนวทางกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินและมาตรการที่มีผลใช้บังคับ ระยะเวลาดำเนินการ 8 เดือน (สิ้นสุดสัญญาวันที่ 28 มีนาคม 2547) ปัจจุบันอยู่ระหว่างการจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ ซึ่งมีกำหนดส่งประมาณวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2547 และคาดว่าจะการดำเนินการตามโครงการจะแล้วเสร็จภายในกำหนดในสัญญา

จากผลการศึกษารายงานฉบับกลาง ที่ปรึกษาได้รายงานและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องและเสนอแนวทาง ดังนี้

- 1) สรุปสถานการณ์การใช้ประโยชน์ที่ดิน ปัญหา อุปสรรค ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการใช้ที่ดินปัญหา ตลอดจนปัญหาด้านการบริหารภาครัฐ

- 2) กรอบแนวทางในการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ หลักการพัฒนาที่ยั่งยืน หลักสิ่งแวดล้อม หลักสังคมและหลักเศรษฐศาสตร์
- 3) การกำหนดเขตเมืองที่ประชากรตั้งถิ่นฐานอยู่แล้ว ต้องพิจารณาจากเกณฑ์ที่สำคัญอย่างน้อย 3 ประการ คือ จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น มาตรการใช้ประโยชน์ในปัจจุบัน และความเหมาะสมของพื้นที่โดยรอบในการขยายตัว
- 4) แนวทางมาตรการสนับสนุนอื่นที่ใช้เป็นกลไกในการควบคุมการใช้ประโยชน์ ตลอดจนทางเลือก รูปแบบ วิธีการ และความจำเป็นในการออกกฎหมายหรือปรับปรุงกฎหมายเพื่อรองรับการดำเนินการ

ขณะนี้ได้กำหนดให้มีการสัมมนาระดมความคิดเห็น ครั้งที่ 2 ในวันพุธที่ 4 กุมภาพันธ์ 2547 ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ ก่อนส่งร่างรายงานฉบับสมบูรณ์

4.2 ในปีงบประมาณ 2547 ได้ว่าจ้างมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ดำเนินโครงการนำร่องในการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินและการอนุรักษ์ฟื้นฟูการใช้ทรัพยากรดินและที่ดิน โดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในพื้นที่ทดลอง 1 พื้นที่ ระยะเวลาดำเนินการ 9 เดือน ลงนามในสัญญาว่าจ้างวันที่ 31 ธันวาคม 2546 สิ้นสุดสัญญาวันที่ 26 กันยายน 2547 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ

- 1) ศึกษารูปแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการปฏิบัติที่เหมาะสม สำหรับกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรดินและที่ดิน
- 2) เสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ คือ รูปแบบ แนวทาง วิธีการปฏิบัติ โดยมีลำดับขั้นตอน สำหรับกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรดินและที่ดินที่สามารถใช้เป็นต้นแบบ (Model) ในการดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม พร้อมกับการมีข้อเสนอในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการดังกล่าว

5. แผนงานอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์ทรัพยากรดินและที่ดิน สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รับผิดชอบ โดยรับโอนงานจากสำนักแก้ไขปัญหามลพิษทางดินของรัฐ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อเดือนกันยายน 2546 ตามแผนงานกำหนดให้มีการดำเนินการ 3 โครงการ คือ

- 1) โครงการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- 2) โครงการนำร่องให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรดินและที่ดิน

3) โครงการเร่งรัดการกันเขตที่ดินของรัฐ

ขณะนี้อยู่ระหว่างขอใช้งบกลางปี 2547 เพื่อดำเนินการตามโครงการที่ 1) ส่วนโครงการที่ 2) ได้ผนวกเนื้อหาพร้อมไว้ในโครงการนำร่องของแผนงานกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน ซึ่งดำเนินการในปีงบประมาณ 2547 และได้แจ้งให้หน่วยงานที่รับผิดชอบที่ดินของรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวบรวมข้อมูล และจัดทำแผนงาน/โครงการในการกันเขตที่ดินของรัฐตามโครงการที่ 3) แล้ว

6. แผนงานคุ้มครองที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รับผิดชอบ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการ และคณะทำงานดำเนินการคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม โดยได้กำหนดขั้นตอนการทำงาน ดังนี้

- 1) การจัดเตรียมความพร้อมด้านข้อมูล ได้แก่ ทะเบียนผู้ถือครองที่ดิน แผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ
- 2) กำหนดมาตรการในการคุ้มครองที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้แก่ มาตรการทางกฎหมายและมาตรการสนับสนุน
- 3) กำหนดพื้นที่คุ้มครอง ได้แก่ ประสานงานกับ อบต. เพื่อสำรวจเก็บข้อมูลพื้นที่ที่สมควรคุ้มครองคัดเลือกพื้นที่ จัดลำดับความสำคัญ และกำหนดพื้นที่
- 4) การเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- 5) การเตรียมความพร้อมของเจ้าของที่ดิน เกษตรกร และชุมชนที่เกี่ยวข้อง
- 6) การคุ้มครองที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้แก่ ประกาศเขตคุ้มครอง ขึ้นทะเบียนที่ดิน ส่งเสริมสนับสนุนการใช้ที่ดิน และติดตามการใช้ประโยชน์

ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการของคณะทำงาน

7. แผนงานปรับปรุงสิทธิในที่ดิน กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย รับผิดชอบ กระทรวงมหาดไทยได้แต่งตั้งคณะกรรมการร่วมเพื่อศึกษาความเป็นไปและแนวทางในการปรับระบบเอกสารสิทธิในที่ดินให้เป็นระบบเดียวแล้วคณะกรรมการมีความเห็นตรงกันในหลักการที่ว่า ควรปรับระบบเอกสารสิทธิในที่ดินให้เป็นระบบเดียว คือ โฉนดที่ดิน

อย่างไรก็ตาม ในส่วนของกรมที่ดินได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายการแปลงสินทรัพย์ให้เป็นทุน โดยมีโครงการเร่งรัดออกโฉนดที่ดินทั่วประเทศ ดำเนินการเป็น 3 ระยะ คือ

- 1) ระยะที่ 1 ออกโฉนดที่ดินจากหลักฐานใบจอง สค.1 ให้เสร็จภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2546 จำนวน 260,000 แปลง
- 2) ระยะที่ 2 ออกโฉนดที่ดินจากหลักฐาน น.ค.3 ก.ส.น.5 น.ส.5 น.ส.3 ก.ส.น .3 ข . และที่ดินที่ไม่มีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ดำเนินการตั้งแต่ 1 มกราคม 2547 ถึง 30 กันยายน 2547
- 3) ระยะที่ 3 ออกโฉนดที่ดินจากหลักฐาน น.ส.3 น.ส.3 ก.ส.น .3 ขและที่ดินที่ไม่มี . หนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ส่วนที่เหลือจากการดำเนินการในระยะที่ 2 ให้แล้วเสร็จ ภายในปีงบประมาณ 2549

---

7. เรื่อง โครงการจัดการผืนป่าตะวันตกเชิงระบบนิเวศ

คณะรัฐมนตรีรับทราบตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรายงานการ ดำเนินโครงการจัดการผืนป่าตะวันตกเชิงระบบนิเวศ สรุปได้ดังนี้

1. กิจกรรมหลักของโครงการฯ ระยะที่ 1 (1 ธันวาคม 2542 - 31 มีนาคม 2547)

1.1 กิจกรรมด้านวิชาการ เป็นการประเมินสถานภาพทางนิเวศวิทยาอย่างรวดเร็ว (Rapid Ecology Assessment, REA) แบ่งออกเป็น

- 1) การประเมินสถานภาพทางนิเวศวิทยาอย่างรวดเร็วด้านสัตว์ป่า โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ทราบการกระจายของสัตว์ป่า รวมทั้งความเหมาะสมของถิ่นอาศัยของสัตว์ ป่าเป้าหมาย ในผืนป่าตะวันตกและพื้นที่เสี่ยงต่อการคุกคามสัตว์ป่า
- 2) การประเมินสถานภาพทางนิเวศวิทยาอย่างรวดเร็วด้านพืช มีวัตถุประสงค์เพื่อ จัดทำแผนที่พรรณพืชในผืนป่าตะวันตกอย่างละเอียด และทราบถึงการกระจาย และความหลากหลายของพืชหายาก รวมทั้งสถานภาพของป่าในผืนป่าตะวันตก
- 3) การประเมินศักยภาพด้านนันทนาการและการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็วในผืนป่า ตะวันตก มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอข้อมูลพื้นฐานโดยสรุปเกี่ยวกับแหล่ง ท่องเที่ยวในผืนป่าตะวันตก ประกอบด้วย ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว ที่ตั้ง ศักยภาพ และแนวโน้มของผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกิจกรรมท่องเที่ยวในผืน ป่าตะวันตก และนำข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวไปใช้ในการแบ่งเขตการจัดการพื้นที่ ของผืนป่าตะวันตก
- 4) การสำรวจข้อมูลด้านเศรษฐกิจสังคมอย่างรวดเร็วในผืนป่าตะวันตกและแนวกันชน มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการจำแนกเขตการจัดการเบื้องต้นร่วมกับข้อมูลด้านอื่น ๆ

และจัดทำแผนการใช้ทรัพยากรในภาพรวมและเป็นข้อมูลพื้นฐานในการเสนอแนะ
กลยุทธ์การมีส่วนร่วมด้านการอนุรักษ์ของประชาชน

ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดในกิจกรรมด้านวิชาการจะจัดเก็บรวบรวมเข้าสู่ระบบฐานข้อมูล GIS
และวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลพื้นฐานอื่น ๆ เพื่อจัดทำแผนที่แสดงศักยภาพของผืนป่า
ตะวันตกในภาพรวม

1.2 กิจกรรมด้านการฝึกอบรม เป็นการดำเนินการเพื่อมุ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา
ศักยภาพ และเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรที่ปฏิบัติงานในผืนป่าตะวันตก และผู้มีส่วน
เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ผืนป่าตะวันตก เช่น คณะกรรมการอนุรักษ์ผืนป่าตะวันตก เช่น
คณะกรรมการอนุรักษ์ผืนป่าตะวันตก (กอด.) ระดับจังหวัด สถาบันการศึกษาท้องถิ่น
และชุมชนรอบผืนป่าตะวันตก โดยรูปแบบของการดำเนินการประกอบด้วย การฝึกอบรม
ตามหลักสูตรต่าง ๆ รวมทั้งการฝึกการปฏิบัติการในภาคสนามและการศึกษาดูงานด้าน
การจัดการพื้นที่อนุรักษ์ทั้งในและต่างประเทศ

1.3 กิจกรรมด้านข้อมูลและระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำ
ข้อมูลระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (Geographic Information System : GIS) ใน
พื้นที่ผืนป่าตะวันตก ควบคู่ไปกับการพัฒนาสมรรถนะเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทั้งใน
ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และระดับในพื้นที่ป่าอนุรักษ์เพื่อให้มีความรู้ และความเข้าใจ
เกี่ยวกับเทคโนโลยี GIS ในการจัดการผืนป่าตะวันตกและการอนุรักษ์ความหลากหลาย
ทางชีวภาพ รวมทั้งให้บริการและสนับสนุนข้อมูล GIS เพื่อการวางแผนและการจัดการ
ผืนป่าตะวันตก และเน้นการให้บริการข้อมูลเชิงระบบนิเวศกับหน่วยงานและโครงการที่จะ
ดำเนินการในพื้นที่ผืนป่าตะวันตกผ่านทางศูนย์ประสานงานเพื่อการอนุรักษ์ผืนป่า
ตะวันตก ประจำสำนักบริหารจัดการในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่เกี่ยวข้อง

1.4 กิจกรรมด้านเครือข่ายชุมชนและส่งเสริมการมีส่วนร่วม มีวัตถุประสงค์ที่จะ
สร้างรูปธรรมของการมีส่วนร่วม โดยการจัดตั้งคณะกรรมการอันประกอบด้วยตัวแทนของ
จากทั้งภาครัฐและองค์กรภาคเอกชนขึ้นในทั้ง 6 จังหวัดโดยรอบผืนป่าตะวันตก เรียก
คณะกรรมการชุดนี้ว่า คณะกรรมการอนุรักษ์ผืนป่าตะวันตก (กอด.) มีการดำเนินกิจกรรม
คือ การจัดการประชุมคณะกรรมการ รวมทั้งการจัดการฝึกอบรมและศึกษาดูงาน รวมทั้ง
ร่วมกันทำกิจกรรมนาร่องในพื้นที่แต่ละจังหวัด เช่น โครงการเกษตรปลอดสารพิษ
โครงการจัดทำแนวทางส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของราษฎร
ในพื้นที่ ฯลฯ

และได้จัดตั้งศูนย์ประสานงานเพื่อการอนุรักษ์ผืนป่าตะวันตกขึ้นที่สำนักบริหารจัดการใน
พื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่อยู่รอบผืนป่าตะวันตก อันประกอบด้วย สำนักบริหารจัดการในพื้นที่ป่า
อนุรักษ์ 5 (บ้านโป่ง) สำนักบริหารจัดการในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ 6 (นครสวรรค์) และสำนัก
บริหารจัดการในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ 12 (ตาก) และจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อการอนุรักษ์ผืน
ป่าตะวันตกอันเป็นตัวแทนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และองค์กร
ชุมชนเพื่อร่วมกันดำเนินการศูนย์ประสานงานฯ ดังกล่าว รวมถึงการร่วมกันวางแผน

จัดการพื้นที่ป่าอนุรักษ์ในผืนป่าตะวันตก โดยในขั้นแรกโครงการฯ จะเน้นการเพิ่มขีดความสามารถให้ศูนย์ประสานงานฯ เป็นศูนย์ข้อมูลและระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ รวมทั้งการขยายเครือข่ายและสร้างแนวร่วมเพื่อการอนุรักษ์ผืนป่าตะวันตกต่อไป

2. การขยายผลโครงการฯ ในระยะที่ 2 (1 เมษายน 2547 - 31 มีนาคม 2551)

ในระยะต่อไปได้กำหนดพื้นที่เป้าหมายที่จะขยายผลการดำเนินโครงการต่อไปที่กลุ่มป่าอื่น ๆ เช่น กลุ่มป่าเขาใหญ่ฯ และกลุ่มป่าแก่งกระจาน โดยเฉพาะกลุ่มป่าแก่งกระจาน ซึ่งอยู่ในจังหวัดราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ ปัจจุบันอยู่ในระหว่างการดำเนินการศึกษาความเป็นไปได้ที่จะวางแผนการเพื่อดำเนินการอนุรักษ์ผืนป่าระหว่างประเทศ (Transboundary Conservation) กับสหภาพพม่า ซึ่งจะเป็นการสร้างรูปธรรมของผืนป่าอนุรักษ์ตามแนวเทือกเขาตะนาวศรี (Tennasserim Range) ซึ่งมีแนวป่าเชื่อมต่อระหว่างผืนป่าตะวันตก และผืนป่าแก่งกระจานอยู่ในเขตสหภาพพม่า นับเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่มีขนาดใหญ่และมีความสำคัญยิ่งแห่งหนึ่งของโลกอันจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนเพื่อการอนุรักษ์และการดำเนินการด้านอื่น ๆ ร่วมกันในระดับภูมิภาคต่อไป

---

8. เรื่อง โครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน "โครงการ Sea Food Bank"

คณะรัฐมนตรีเห็นชอบในหลักการโครงการ Sea Food Bank และให้กรมประมงเป็นหน่วยงานดำเนินโครงการฯ โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ 2547 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ สำหรับงบประมาณการดำเนินการให้ไปพิจารณาในรายละเอียดอีกครั้งหนึ่ง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน "โครงการ Sea Food Bank" โดยสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำกินให้แก่ประชาชนในการแก้ปัญหาความยากจน และสร้างฐานการผลิตอาหารทะเลทดแทนการจับจากธรรมชาติ และเป็นการสร้างระบบการผลิตอาหารให้มีความปลอดภัยตามมาตรฐานสากลโดยไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

2. เป้าหมาย

จัดทำเอกสารสิทธิการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 284,492 ไร่ ให้แล้วเสร็จภายในปี 2547 จัดการฝึกอบรมเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งตามมาตรฐานการผลิต GAP และ CoC ให้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายทุกรายก่อนได้รับเอกสารสิทธิ แจกเอกสารสิทธิในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่

ได้รับการอบรมแล้ว และจัดทำระบบ Contract Farming เพื่อสนับสนุนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแก่กลุ่มเป้าหมาย

3. วิธีการดำเนินการ

3.1 การจัดทำเอกสารสิทธิในการใช้พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ศึกษาการจัดทำแผนที่ทางทะเล เพื่อจัดทำเอกสารแสดงสิทธิในการใช้พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การจัดทำ การสำรวจ รั้ววัดพื้นที่อนุญาตเดิม พื้นที่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำปัจจุบัน และพื้นที่ - ที่มีศักยภาพการผลิตสัตว์น้ำ จำนวน 284,492 ไร่ จัดทำแผนที่ Digital mapping โดยใช้แผนที่ภาพถ่ายทางอากาศและภาพถ่ายดาวเทียม การสอบสวนสิทธิการใช้พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการจัดสรรพื้นที่ ดำเนินการนำพื้นที่ที่มีศักยภาพการเพาะเลี้ยงชายฝั่งประมาณ 284,492 ไร่ มาออกเอกสารสิทธิในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตามกระบวนการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกรมประมงจะเป็นผู้รับรองสิทธิการใช้ประโยชน์ในพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยการจดทะเบียนและออกเอกสารแสดงสิทธิ ให้กับผู้เข้าร่วมโครงการตามหลักเกณฑ์ที่กรมประมงกำหนดไม่เกิน 10 ไร่ การจัดทำเอกสารสิทธิในการใช้พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำรายพื้นที่ โดยให้สิทธิแก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายให้สามารถให้เป็นที่ทำกิน

3.2 การคัดเลือกประชาชนกลุ่มเป้าหมาย

3.3 การอบรม จัดทำหลักสูตรในการอบรมเทคนิคการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชนิดต่าง ๆ

3.4 การจัดทำระบบ Contract Farming กรมประมงร่วมกับองค์การสะพานปลาจัดตั้งบริษัทเพื่อทำสัญญา (Contract Farming) กับวิสาหกิจชุมชนที่อยู่ในพื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำและกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการตามเขตพื้นที่การผลิต

3.5 การจัดทำระบบ Clearing House กรมประมงร่วมกับองค์การสะพานปลาเป็นผู้ดำเนินการ โดยใช้กลไกของบริษัทที่จะจัดตั้งขึ้น ผู้เข้าร่วมรายใหม่จะต้องคัดสรรโดยวิสาหกิจชุมชนตามเงื่อนไขที่กรมประมงกำหนด และกรมประมงจัดตั้งกองทุนซึ่งมีรายได้จากการเก็บค่าธรรมเนียมการใช้พื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหากรณีผู้เข้าร่วมโครงการผิดเงื่อนไขกับสถาบันการเงิน

3.6 การสนับสนุนการผลิตของกรมประมง

3.7 การจัดแหล่งพ่อแม่พันธุ์สัตว์น้ำจำพวกหอยในธรรมชาติ (Seedbed)

3.8 การประเมินมูลค่าและการเข้าสู่แหล่งทุน

4. ระยะเวลาดำเนินการ 2 ปี (2547 - 2548)

---

9. เรื่อง มาตรการพัฒนาและบริหารกำลังคนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง

คณะรัฐมนตรีเห็นชอบการเข้าร่วมมาตรการพัฒนาและบริหารกำลังคนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ตามที่สำนักงาน ก.พ. เสนอ

สำนักงาน ก.พ. เสนอว่า ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2546 ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมมาตรการฯ โดยไม่ครอบคลุมถึงข้าราชการพลเรือนในพระองค์ในสำนักพระราชวังและสำนักราชเลขาธิการ เนื่องจากการพ้นจากราชการของข้าราชการพลเรือนในพระองค์เป็นไปตามพระราชอัธยาศัย

สำนักราชเลขาธิการได้ประสานเป็นการภายในกับสำนักงาน ก.พ. เพื่อเข้าร่วมมาตรการดังกล่าว และสำนักงาน ก.พ. ได้นำเรื่องนี้เสนอคณะกรรมการมาตรการพัฒนาและบริหารกำลังคนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง

หลักเกณฑ์และแนวทางของมาตรการพัฒนาและบริหารกำลังคนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2546 มีดังนี้

1. คุณสมบัติของผู้เข้าร่วมมาตรการฯ ผู้เข้าร่วมมาตรการฯ จะต้องมีความสัมพันธ์ดังนี้

1.1 เป็นข้าราชการประเภทใดประเภทหนึ่ง ดังต่อไปนี้

ข้าราชการพลเรือนสามัญตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย

ข้าราชการครูตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู

ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

ข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ

ข้าราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร

สำหรับมาตรการที่ 3 มาตรการพัฒนาและบริหารกำลังคนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบราชการได้กำหนดเพิ่มเติมให้ข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการเข้าร่วมมาตรการฯ ด้วย

1.2 คุณสมบัติเพิ่มเติมของแต่ละมาตรการฯ ได้แก่

มาตรการที่ 1 มาตรการสนับสนุนผู้ประสงค์จะเริ่มอาชีพใหม่ในระบบราชการ หรือมาตรการชีวิตเริ่มต้นเมื่ออายุ 50 ปี ผู้มีสิทธิเข้าร่วมมาตรการจะต้อง

เป็นข้าราชการซึ่งไม่อยู่ในประกาศกำหนดของส่วนราชการให้เป็นงานหรือสาขาวิชาชีพที่ขาดแคลน

มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป สำหรับข้าราชการฝ่ายพลเรือน และมีอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไป สำหรับข้าราชการทหาร หรือมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบ 25 ปี นับถึงวันที่ (ไม่รวมเวลาราชการทวิคูณ) 31 มีนาคม 2547

มาตรการที่ 2 มาตรการสำหรับผู้ได้รับผลกระทบจากการปรับระบบราชการ ผู้มีสิทธิเข้าร่วมมาตรการจะต้อง

เป็นข้าราชการผู้ซึ่งปฏิบัติงานในภารกิจที่มีการถ่ายโอนสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือภารกิจ ที่เกิดจากการปรับโครงสร้างส่วนราชการที่มีการโอนงานระหว่างหน่วยงาน

มาตรการที่ 3 มาตรการพัฒนาและบริหารกำลังคนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบราชการ ผู้มีสิทธิเข้าร่วมมาตรการจะต้อง

เป็นข้าราชการผู้ได้รับการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในลำดับต่ำสุดร้อยละ 5 ของข้าราชการทั้งหมดในส่วนราชการที่สังกัด

ผู้เข้าร่วมมาตรการทั้ง 3 มาตรการ จะต้องมีความเวลาราชการเหลือไม่น้อยกว่า 1 ปีขึ้นไป

2. สิทธิประโยชน์จูงใจ

มาตรการที่ 1 และมาตรการที่ 2

เงินก้อน) = 8 + อายุราชการที่เหลือ ((ปี) X เงินเดือนเดือนสุดท้ายรวมเงินประจำตำแหน่ง แต่สูงสุดไม่เกิน (ถ้ามี) 15 เท่าของเงินเดือนรวมเงินประจำตำแหน่ง ถ้า (มี

มาตรการที่ 3

เลือกลาออกจากราชการหลังการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ครั้งที่ 1 จะได้รับ

เงินก่อน) = 7 + อายุราชการที่เหลือ ((ปี) X เงินเดือนเดือนสุดท้าย ไม่รวม)
แต่สูงสุดไม่เกิน (เงินประจำตำแหน่ง 12 เท่าของเงินเดือนเดือนสุดท้าย

เลือกลาออกจากราชการหลังการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ครั้งที่ 2

เงินก่อน = 6 เท่าของเงินเดือนเดือนสุดท้าย ไม่รวมเงินประจำตำแหน่ง)

ผู้เข้าร่วมมาตรการทั้ง 3 มาตรการยังได้รับสิทธิประโยชน์อื่น ได้แก่ การพิจารณาเลื่อน
ขั้นเงินเดือน ประจำปี สิทธิประโยชน์ตามกฎหมายบำนาญบำนาญ สิทธิประโยชน์ทาง
ภาษีสำหรับเงินก่อนและเงินจากกองทุนบำนาญ บำนาญข้าราชการ (กบข.) สิทธิ
ประโยชน์เกี่ยวกับดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยที่กู้จากธนาคารอาคารสงเคราะห์ สิทธิ
ประโยชน์ในการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (สำหรับมาตรการที่ 1 และ 2)
ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนด สิทธิในการขอรับการพิจารณาจัดสรรเงิน
กู้ยืมจากธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธ.พ.ว.)
และกระทรวงแรงงานสนับสนุนการจัดหางานในภาคเอกชน

---

10. เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดคุณสมบัติของผู้รับใบอนุญาต หลักเกณฑ์และ วิธีการขอและออกใบอนุญาตหรือใบทะเบียนเป็นผู้ค้ำน้ำมัน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2547

คณะรัฐมนตรีเห็นชอบร่างกฎกระทรวงกำหนดคุณสมบัติของผู้รับใบอนุญาต หลักเกณฑ์
และวิธีการขอ และออกใบอนุญาตหรือใบทะเบียนเป็นผู้ค้ำน้ำมัน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2547
ตามที่กระทรวงพลังงานเสนอ

ร่างกฎกระทรวงดังกล่าว มีสาระสำคัญ ดังนี้

เพิ่มคุณสมบัติของผู้ค้ำน้ำมันตามมาตรา 7 ที่ประกอบการค้ำน้ำมันโดยการนำเข้าและ
ส่งออกไปนอกราชอาณาจักรในเขตปลอดอากรหรือระหว่างเขตปลอดอากร
ด้วยกัน รวมทั้งการค้ำตราสารอนุพันธ์ โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

- 1) เป็นบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือตามกฎหมาย
การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว หรือบริษัทมหาชนจำกัดตามกฎหมายว่า
ด้วยบริษัทมหาชน จำกัด หรือนิติบุคคลต่างประเทศซึ่งมีสาขาในประเทศไทย
- 2) มีทุนจดทะเบียนและทุนที่ชำระแล้วไม่น้อยกว่าสองล้านบาท และต้องไม่
ลดทุนจดทะเบียนให้เหลือน้อยกว่าสองล้านบาทตลอดเวลาที่ได้รับ
ใบอนุญาต

เหตุผล เพื่อให้เกิดแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการค้าน้ำมัน (Trader) เข้ามาทำการค้าในประเทศ และเพื่อให้ตลาดการค้าของไทยสามารถแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีตลาดการค้าน้ำมันเชื้อเพลิงอยู่แล้วได้ และเพื่อให้รัฐสามารถติดตามและตรวจสอบได้ จึงกำหนดให้นิติบุคคลต่างประเทศต้องมีสาขาอยู่ในประเทศไทย

ยกเว้นให้ผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 7 ที่ทำการค้าน้ำมันเชื้อเพลิงโดยการนำเข้าและส่งออกไปนอกราชอาณาจักรในเขตปลอดอากร หรือระหว่างเขตปลอดอากรด้วยกัน รวมทั้งการค้าตราสารอนุพันธ์ไม่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขเรื่องการสร้างถังเก็บน้ำมันสำรองที่กำหนดในข้อ 3 แห่งกฎกระทรวงกำหนดคุณสมบัติของผู้รับใบอนุญาตฯ พ.ศ.2545

เหตุผล เนื่องจากการค้าในเขตปลอดอากรดังกล่าวเป็นการค้าเพื่อการส่งออก ไม่ได้นำเข้ามาจำหน่ายในประเทศ จึงไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดเงื่อนไขเรื่องการสร้างถังเก็บสำรองน้ำมันตามกฎหมาย

กำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับผู้ยื่นขอใบอนุญาตเป็นผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 7 ในเขตปลอดอากรหรือระหว่างเขตปลอดอากรก่อนวันที่ 31 มกราคม 2547 เป็นร้อยละ 1 ของอัตราค่าธรรมเนียมปกติ

เหตุผล เพื่อเชิญชวนให้ผู้ค้าน้ำมันต่างประเทศเข้ามายื่นขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ค้าน้ำมันในเขตปลอดอากรในโอกาสที่ไทยจะเปิดศุนย์กลางการค้าพลังงานในภูมิภาค

---

11. เรื่อง รายงานผลการจัดทะเบียนเพื่อแก้ปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการ

คณะรัฐมนตรีรับทราบรายงานผลการจัดทะเบียนเพื่อแก้ปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการ ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ

ตามที่รัฐบาลมีนโยบายการแก้ปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการและมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบในการจัดทะเบียนสำรวจความต้องการของประชาชนใน 7 ปัญหา ได้แก่ ปัญหาที่ดินทำกิน ปัญหาคนเร่ร่อน ปัญหาผู้ประกอบการอาชีพผิดกฎหมาย ปัญหาการให้ความช่วยเหลือนักเรียน/นักศึกษาให้มีรายได้จากอาชีพที่เหมาะสม ปัญหาการถูกหลอกลวง ปัญหาหนี้สินภาคประชาชน และปัญหาที่อยู่อาศัยนั้น

กระทรวงมหาดไทย โดยศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนของ กระทรวงมหาดไทย(ศตจ.มท.) ได้เสนอรายงานสรุปผลการดำเนินงานรับจดทะเบียนใน ภาพรวม จนถึงวันพฤหัสบดีที่ 22 มกราคม 2547 เพื่อทราบ ดังนี้

1. การบริหารจัดการ

1.1 องค์กรนำในการปฏิบัติและบูรณาการในการแก้ไขปัญหาความยากจน

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 271/2546 และคำสั่งที่ 272/2546 ลงวันที่ 19 พฤศจิกายน 2546 กำหนดแนวทางการดำเนินการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจน และจัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนแห่งชาติ โดยมี (.ศตจ) เป็นผู้อำนวยการศูนย์ฯ ส่วนราชการ (พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ) รองนายกรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้องและองค์กรพัฒนาเอกชน ร่วมเป็นกรรมการ ในส่วนของ กระทรวงมหาดไทย ได้จัดตั้งองค์กรรองรับการดำเนินการ ดังนี้

- 1) ระดับกระทรวง จัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจน - (.มท.ศตจ) กระทรวงมหาดไทย
- 2) ระดับกรม จัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนขึ้นใน - กรมการปกครองกรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น & .มท.ศตจ .และ กรมที่ดิน เพื่อประสานการดำเนินงานกับ ศตจลจ ศตจ. กิ่งอำเภอ/อำเภอ/จังหวัด
- 3) ระดับจังหวัดจัดตั้งศูนย์อำนวยการปฏิบัติการต่อสู้เพื่อ - กรุงเทพมหานคร/ กรุงเทพมหานคร เพื่ออำนวยการและติดตามการ/เอาชนะความยากจนจังหวัด เขต/กิ่งอำเภอ/อำเภอ.ลงทะเบียนของ ศตจ
- 4) ระดับอำเภอ - เขต/กิ่งอำเภอ/จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะความ ยากจนอำเภอเขต ทุกแห่งทั่วประเทศ /กิ่งอำเภอ/เขต ในอำเภอ/กิ่งอำเภอ/ เพื่อดำเนินการรับลงทะเบียนสำรวจความต้องการของประชาชนในปัญหา ต่าง ๆ ที่รัฐบาลมอบหมาย ซึ่งแต่ละศูนย์ได้เตรียมการ เตรียมสถานที่ และ วางแผนรองรับการให้บริการจดทะเบียนเพื่อให้เกิดความสะดวกสบาย และ เป็นระเบียบเรียบร้อย

1.2 การจัดแบ่งโครงสร้างของ ศตจ.มท.

ศตจ ได้แบ่งเป็น .มท.1 สำนัก และ 3 ส่วนปฏิบัติการ ดังนี้

สำนักงาน ศตจมีหน้าที่บูรณาการ เร่งรัดกำกับ สรุปรายงาน และรับทราบ .มท. ศ .กทม.ปัญหาอุปสรรคการปฏิบัติงานของ ศตจตจกิ่ง/อำเภอ /จังหวัด. อำเภอ

ส่วนบริหารข้อมูลและสำรวจความต้องการ มีหน้าที่ดำเนินการสำรวจและจดทะเบียนความต้องการของประชาชน รวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลตามประเภทปัญหา และประสานข้อมูลเพื่อแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่

ส่วนประสานการปฏิบัติการช่วยเหลือ มีหน้าที่กำหนดแนวทางการบริหารทรัพยากรและการช่วยเหลือในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงมหาดไทย ประกอบด้วย การดูแลด้านหนี้สินของประชาชนทั้งในและนอกระบบการจัดสรรทรัพยากรในส่วนของที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย การประกอบอาชีพ และการมีงานทำ

ส่วนสนับสนุน มีหน้าที่เสนอแนะเชิงวิชาการ ข้อกฎหมาย และการแก้ไขปัญหา การร้องเรียนประสานงานกับองค์กรประชาชน และภาคประชาชน

1.3 การแบ่งมอบภารกิจในการปฏิบัติงานการจดทะเบียน

กระทรวงมหาดไทย ได้มอบภารกิจให้กรมต่างๆ ดำเนินการโดยใช้หลักเจ้าภาพหลักพื้นที่ และหลักภารกิจ โดยสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นฝ่ายอำนวยการ และประสานงาน ดังนี้

การประชาสัมพันธ์เชิงรุกในชุมชน (Public Relation) กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และกรุงเทพมหานครรับผิดชอบ

การจดทะเบียน (Register) กรมการปกครอง และกรุงเทพมหานครรับผิดชอบ

การบันทึกข้อมูล (Record) กรมการปกครอง และกรุงเทพมหานคร

การตรวจสอบและยืนยันข้อมูล (Re Check) กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบ

การรายงาน (Reporting) กรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบ

1.4 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และการทำความเข้าใจกับประชาชน กลุ่มเป้าหมายเพื่อรณรงค์ให้ไปลงทะเบียนในเชิงลึกและในวงกว้าง

ศตจพท ได้มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามภารกิจที่มอบหมายไว้ . ได้แก่ กรมการพัฒนาชุมชน กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครอง) ท้องถิ่น และกรุงเทพมหานคร ได้จัดทำข้อความโฆษณา(Spot) ในทุกสื่อพิมพ์โปสเตอร์และแผ่นพับแจกจ่าย 726,000 แผ่น สติกเกอร์ 5,000 แผ่น ตรายี่ห้อไปรษณีย์ ประชาสัมพันธ์ทางสถานีโทรทัศน์และวิทยุกว่า 40 ครั้ง จัดทำไต่รวิชั่นในกรุงเทพมหานคร 50 จุด ตลอดจนดำเนินการ

ประชาสัมพันธเชิงลึกในชุมชน หมู่บ้าน/55,656 ครั้ง ใน 12,546 หมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อกระตุ้น เร่งเร้า เผยแพร่ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการลงทะเบียนเพื่อแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจน รวมทั้งได้สร้างความเข้าใจให้ประชาชนทราบว่าการลงทะเบียนดังกล่าว ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายแต่ประการใด เพื่อป้องกันมิให้บุคคลผู้จួយโอกาสหาประโยชน์จากนโยบายดังกล่าวไปหลอกลวงประชาชนได้

1.5 งบประมาณในการดำเนินการ นายกรัฐมนตรี ได้อนุมัติงบประมาณ 2547 งบกลาง รายการสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการลงทะเบียนสำรวจความต้องการของประชาชนจำนวน 742,657,760 บาท ให้แก่กระทรวงมหาดไทย จำแนกได้ ดังนี้

การจำแนกรายกรม 1) สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย 35,540,350 บาท 2) กรมการปกครอง 529,593,080 บาท 3) กรมการพัฒนาชุมชน 132,942,790 บาท 4) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น 21,832,540 บาท 5) กรุงเทพมหานคร 22,749,000 บาท

การจำแนกตามประเภท 1) งบบุคลากร (ค่าจ้างชั่วคราวในการบันทึกข้อมูล) 356,013,000 บาท 2) งบดำเนินการ 357,388,260 บาท 3) งบลงทุน 8,661,500 บาท 4) งบอุดหนุน (สนับสนุนให้แก่เทศบาลและเมืองพัทยา) 20,595,000 บาท

โดยแต่ละหน่วยงานได้จัดสรรให้แก่ ศตจ.จ/อ./กิ่ง อ./เขต เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการลงทะเบียน ทั้งนี้ได้เร่งรัดให้จ่ายค่าจ้างแก่ลูกจ้างและเบี่ยเลี้ยงแก่ผู้ปฏิบัติงานโดยเร็ว

2. การปรับแผนการจดทะเบียน

ในการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2547 นายกรัฐมนตรีได้มีดำริให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาปรับระยะเวลาการรับจดทะเบียนในพื้นที่ 67 จังหวัดและกรุงเทพมหานคร ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2547 โดยในพื้นที่ 8 จังหวัดนำร่องให้เสร็จในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2547 เพื่อจะได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และหาแนวทางการแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชนที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนได้เร็วยิ่งขึ้น ซึ่งในเรื่องนี้กระทรวงมหาดไทยได้ประสานการปฏิบัติกับหลายจังหวัดที่มีประชากรจำนวนมากเกินกว่า 1 ล้านคนแล้ว ได้รับการยืนยันว่าสามารถปรับแผนการรับจดทะเบียนให้แล้วเสร็จได้ จึงขอให้จังหวัดและกรุงเทพมหานครประชาสัมพันธให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง รวมทั้งจะได้มีการปรับแผนในการดำเนินงานของกรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำประชาคมเพื่อตรวจสอบข้อมูลให้สอดคล้องกับการปรับเลื่อนกำหนดเวลาด้วย

3. ผลการลงทะเบียน

ตั้งแต่เริ่มดำเนินการรับลงทะเบียนใน 8 จังหวัดนำร่อง (ชลบุรี นครปฐม พิษณุโลก เชียงใหม่ อุดรธานี นครราชสีมา สุราษฎร์ธานี และสงขลา) เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2546 และในพื้นที่ 67 จังหวัดที่เหลือ รวมทั้งกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันที่ 5 มกราคม 2547 จนถึงวันที่ 22 มกราคม 2547 มีผู้มาจดทะเบียน รวมทั้งสิ้น 3,612,524 คน คิดเป็นร้อยละ 5.75 ของประชากรทั่วประเทศ โดยขอจดทะเบียนในปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น 5,234,474 ปัญหาจำแนกได้ ดังนี้

การจดทะเบียน	8 จังหวัดนำร่อง	67 จังหวัด	กรุงเทพมหานคร
1. ผู้จดทะเบียน (คน)	984,612	2,498,278	129,634
2. ปัญหา	1,412,139	3,668,264	154,071
3. จังหวัดที่มีผู้จดทะเบียนมากที่สุด	นครราชสีมา)12.75 %)	อุบลราชธานี)7.73%)	
4. จังหวัดที่มีผู้จดทะเบียนน้อยที่สุด	นครปฐม)5.89%)	สมุทรสงคราม)1.80%)	

จำนวนปัญหาที่มาจดทะเบียนเรียงลำดับมี ดังนี้

ทั่วประเทศ	8 จังหวัดนำร่อง	67 จังหวัด	กรุงเทพมหานคร
1. หนี้สินภาคประชาชน)44.21%)	1. หนี้สินภาคประชาชน)40.80%)	1. หนี้สินภาคประชาชน)45.98%)	1. ที่อยู่อาศัย)61.85%)
2. ที่ดินทำกิน)37.08%)	2. ที่ดินทำกิน)39.21%)	2. ที่ดินทำกิน)37.69%)	2. หนี้สินภาคประชาชน)33.31%)
3. ที่อยู่อาศัย)17.07%)	3. ที่อยู่อาศัย)17.71%)	3. ที่อยู่อาศัย)14.95%)	3. ที่ดินทำกิน)2.95%)
4. ถูกหลอกหลวง)0.86%)	4. นตอองการ.ร.)งานทำ1.15%)	4. ถูกหลอกหลวง)0.80%)	4. นที่ตอองงาน.ร.) ทำ1.12%)
5. นตอองการ.ร.) งานทำ0.66%)	5. ถูกหลอกหลวง)1.04%)	5. นตอองการ.ร.) งานทำ0.45%)	5. ถูกหลอกหลวง)0.61%)

6. คนเร่ร่อน)0.07%)	6. คนเร่ร่อน)0.05%)	6. คนเร่ร่อน)0.07%)	6. อาชีพผิด กฎหมาย)0.09%)
7. อาชีพผิด กฎหมาย)0.05%)	7. อาชีพผิด กฎหมาย)0.04%)	7. อาชีพผิด กฎหมาย)0.05%)	7. คนเร่ร่อน)0.08%)
8. ปัญหาอื่น ๆ)8.73%)	8. ปัญหาอื่น ๆ)7.56%)	8. ปัญหาอื่น ๆ)8.54%)	8. ปัญหาอื่น ๆ)24.06%)

สำหรับการจดทะเบียนใน 8 จังหวัดนาร่อง มีผู้มาจดทะเบียน รวมทั้งสิ้น 984,612 คน หรือร้อยละ 9.20 ของประชากรในพื้นที่ 8 จังหวัดนาร่อง

ส่วนการลงทะเบียนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 129,634 คนหรือร้อยละ 2.24 ของประชากรในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นผู้ลงทะเบียนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในต่างจังหวัดจำนวน 23,332 คน หรือร้อยละ 18 ของผู้ลงทะเบียนในกรุงเทพมหานคร ซึ่งในการทำประชาคม รายชื่อของผู้ลงทะเบียนเหล่านี้จะ On-Line ไปปรากฏยังภูมิลำเนาตามทะเบียนบ้าน ปัจจุบัน

4. แนวทางการจัดทำประชาคม

กรมการพัฒนาชุมชนซึ่งได้รับมอบหมายให้ใช้กระบวนการประชาคมตรวจสอบยืนยันการจดทะเบียนได้วางหลักเกณฑ์และแนวทางในการจัดทำประชาคมหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อให้ตรวจสอบและยืนยันข้อมูลผู้ประสบปัญหาที่ถูกต้องและเป็นที่ยอมรับ หลังจากได้หารือหน่วยงานเกี่ยวข้องแล้วได้มีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

- 4.1 กำหนดให้มีการจัดประชุมประชาคมให้แล้วเสร็จภายใน 15 วันนับจากเสร็จสิ้นการลงทะเบียนและกรมการปกครองได้จัดพิมพ์รายชื่อผู้ลงทะเบียนส่งให้ ศตจเขต/.กิ่ง อ./อ.
- 4.2 ให้มีตัวแทนของครัวเรือนผู้ประสบปัญหาเข้าร่วมประชุมอย่างน้อยครัวเรือนละ 1 คน โดยต้องการให้มีผู้เข้าร่วมประชาคมให้มากที่สุด รวมทั้งให้มีองค์กรกลาง คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการชุมชน ผู้นำชุมชน ผู้นำองค์กร อาสาสมัคร เป็นแกนหลักเข้าร่วมในการจัดทำประชาคมด้วย
- 4.3 กรณีที่ที่ประชุมประชาคมเห็นชอบให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือครอบครัวใดไปจดทะเบียน ให้ที่ประชุมนั้นแจ้งให้บุคคลไปจดทะเบียน ณ ที่ว่าการ / ครัวเรือนนั้น/ เขต ภายใน/กิ่งอำเภอ/อำเภอ 7 วัน ประชาคมจะไม่เพิ่มชื่อบุคคลครัวเรือน/ นั้นเองโดยผู้ประสบปัญหาไม่ไปจดทะเบียน

4.4 การปิดประกาศรายชื่อผู้ประสบปัญหาในระดับหมู่บ้านชุมชน จะปิดประกาศในที่/ .แบบ ร) สาธารณะตามแบบรายงานสรุปข้อมูลผู้ประสบปัญหาสังคม001) ส่วนแบบข้อมูลพื้นฐานและข้อมูลตามสภาพปัญหา .สย)1-7) ให้เปิดเผยแก่ประชาชนเท่าที่จำเป็นและเพียงพอแก่การพิจารณาของประชาชน ทั้งนี้ต้องไม่ก่อให้เกิดความเสียหายและกระทบต่อสิทธิส่วนบุคคล

4.5 กรณีที่ที่ประชุมประชาชนไม่ยินยอม หรือไม่ให้ความเห็นชอบ หรือมีผู้ลงทမ်းเบียนคนใดร้องขอความเป็นธรรม ให้ ผอ.เขต พิจารณาเป็นกรณีไป/.กิง อ/.อ.ศตจ.

4.6 จำนวนครั้งในการจัดประชาคมเพื่อตรวจสอบและยืนยัน ให้อยู่ในดุลยพินิจของ ผอ.เขต ที่เห็นว่าเหมาะสม/.กิง อ/.อ.ศตจ.

4.7 ในกรุงเทพมหานคร เทศบาล และเมืองพัทยา กรณีที่ผู้ประสบปัญหาที่มาจดทะเบียนไม่สามารถระบุชื่อชุมชนที่ตนอยู่อาศัยได้ ซึ่งเป็นอุปสรรคในการจัดทำประชาคมให้ ศตจ.เขต จัดทำบัญชีจำแนกไว้ต่างหาก และกรมการ/.กิง อ/.อ.ปกครองจะได้จัดทำบัญชีรายชื่อหมู่บ้านเขต เพื่อ/ชุมชนในเขตพื้นที่เทศบาล/ แจกจ่ายให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้รับจดทะเบียนให้คำแนะนำแก่ผู้ประสบปัญหาที่มาจดทะเบียนระบุรายละเอียดให้ครบถ้วนต่อไป

4.8 การจัดทำประชาคมในเขตกรุงเทพมหานคร มีผู้ลงทะเบียนร้อยละ 20 ซึ่งอยู่อาศัยในพื้นที่ซึ่งไม่มีการรวมตัวเป็นชุมชนที่จะจัดทำประชาคมได้ กรุงเทพมหานครได้เสนอแนวทางการจัดการจัดทำประชาคมเป็น 2 ลักษณะ คือ

- 1) ในชุมชน จะปิดประกาศรายชื่อและจัดทำประชาคม ณ ชุมชนเหล่านั้น
- 2) ในเขตพื้นที่ที่ไม่มีการรวมตัวเป็นชุมชน จะปิดประกาศ ณ สำนักงานเขต หากมีผู้คัดค้านให้ยื่นคำร้องต่อสำนักงานเขต โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของ ผอ.เขต ในการพิจารณา.ศตจ.

ทั้งนี้กรอบแนวทางดังกล่าว ศตจ.มท. จักได้พิจารณาโดยละเอียดในลำดับต่อไปอีกครั้ง

5. ข้อสังเกตและปัญหาในการดำเนินงาน

จากการรับลงทะเบียนผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อนที่ผ่านมา โดยรวมได้ดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อยตามแผนที่วางไว้ โดยการผนึกกำลังร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ เป็นอย่างดี พี่น้องประชาชนตื่นตัวให้ความสำคัญกับนโยบายนี้ นับเป็นมิติใหม่ของการแก้ปัญหาที่มีระบบข้อมูลระดับบุคคลเป็นพื้นฐาน (People Approach) แต่อย่างไรก็ตามจากการตรวจติดตามของคณะตรวจติดตามต่าง ๆ ยังคงพบปัญหาอุปสรรคขัดข้องบางประการ ซึ่ง ศตจ.มท.ร่วมกับผู้ปฏิบัติได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาให้ดำเนินการไปได้ด้วยดีแล้ว ได้แก่

5.1 ปัญหาประชาชนผู้มาลงทะเบียนที่พบอยู่จำนวนมาก เช่น

- 1) ประชาชนบางส่วนมิได้นำหลักฐานมาติดต่อกับทางราชการ
- 2) ประชาชนยังไม่รู้ปัญหาของตนเองว่าจะยื่นขอความช่วยเหลือในปัญหาประเภทใด บางส่วนยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และรายละเอียดของการลงทะเบียน
- 3) ประชาชนจำนวนมากจะให้รายละเอียดได้ไม่ครบถ้วน เช่น ปัญหาหนี้สินภาคประชาชนจะไม่สามารถแจ้งชื่อที่อยู่ของเจ้าหนี้ได้ และหนี้ในระบบก็ไม่สามารถแจ้งอัตราดอกเบี้ยและอื่น ๆ ได้ จึงต้องใช้เวลาทำความเข้าใจนานพอสมควร
- 4) ประชาชนมีรายได้น้อย หรือมีอาชีพไม่แน่นอน แต่ต้องการที่อยู่อาศัยในพื้นที่ที่มีราคาสูง
- 5) ประชาชนใช้เวลากรอกแบบมาก บางส่วนเขียนหนังสือไม่ได้ ซึ่งอำเภอได้เตรียมบริการเพื่อช่วยการกรอกแบบ และดำเนินการประชาสัมพันธ์ในทางลึกให้มากยิ่งขึ้น โดยมอบหมายผู้รับผิดชอบประจำหมู่บ้านเข้าไปชี้แจงถึงตัวบุคคลเป้าหมายให้ทราบและเข้าใจถึงการจดทะเบียนเพื่อจะได้มีการเตรียมข้อมูลในการกรอกแบบ สยต่าง ๆ ให้ครบถ้วน ถูกต้อง และรวดเร็ว.

5.2 ในกรุงเทพมหานคร แต่ละเขตต้องใช้บุคลากรในการปฏิบัติงานจำนวนมาก บางวันมีผลต่อการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งเป็นงานให้บริการประชาชนเช่นเดียวกัน

5.3 ในระยะแรกของการรายงานผลการจดทะเบียน ภายหลังปิดการจดทะเบียน บางอำเภอไม่สามารถบันทึกข้อมูลให้แล้วเสร็จในวันถัดวันได้ เนื่องจากขณะนี้การติดตั้งคอมพิวเตอร์ On-Line ทั่วประเทศยังขาดอีก 90 แห่ง จะเสร็จสิ้นในปลายเดือนมกราคม 2547 ประกอบกับมีการปรับปรุงโปรแกรมเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดชัดเจนยิ่งขึ้น และบางครั้งการ On-Line มีเหตุขัดข้องทางเทคนิคทำให้ไม่สามารถบันทึกข้อมูลได้ ซึ่งขณะนี้ได้มีการแก้ไขแล้ว

6. การตรวจเยี่ยมการดำเนินการจดทะเบียนเพื่อแก้ปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการของนายกรัฐมนตรื เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2547 ระหว่าง 09.15-13.30 น. ณ ศาลาว่าการกระทรวงมหาดไทย และกรมการปกครอง นายกรัฐมนตรีได้ให้ข้อคิดเห็นและแนวทางดำเนินงานไว้ ดังนี้

- 1) นายกรัฐมนตรีได้ขอบคุณกระทรวงมหาดไทยที่ได้ร่วมช่วยกันกับรัฐบาลทำงานหนัก ในช่วง 3 เดือน ที่ผ่านมา ได้แก้ เรื่องยาเสพติด ผู้มีอิทธิพล การส่งมอบอาวุธสงครามและเรื่องถัดไปที่กำลังดำเนินการอยู่ คือ การแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนฯ ซึ่งต้องอดทนทำงานในเชิงลึกและละเอียดอ่อนให้มากขึ้น

กระทรวงมหาดไทยเป็นกลไกขับเคลื่อนระบบที่สำคัญไม่ใช่เพียงแค่การปกครอง ความมั่นคง แต่รวมทั้งปัญหาเศรษฐกิจระดับพื้นฐานด้วย ซึ่งถือว่า "Amazing มหาดไทยที่สามารถดำเนินกร" ารได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูงมากเพียงพอที่จะนำไปใช้ประโยชน์

- 2) การจ้างงาน เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนและการว่างงาน ผู้ที่เกี่ยวข้องเองต้องช่วยกันสร้างงานฝึกอาชีพ เร่งการพัฒนาภาคเศรษฐกิจให้ขยายตัว เพื่อให้เกิดการจ้างงาน ในระยะแรกอาจจะเป็นการจ้างงานในลักษณะชั่วคราว และในระยะยาวลูกจ้างเหล่านี้อาจได้รับการจ้างให้ทำงานประจำได้ ขอให้จังหวัดต่าง ๆ ได้ช่วยกันสร้างงานนำข้อมูลการลงทะเบียนฯ ในจังหวัดมาช่วยกันแก้ไขปัญหา ร่วมกับหน่วยงานและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะเกิดประโยชน์ทั้งสองฝ่าย กล่าวคือ ฝ่ายนายจ้างก็สามารถทำงานได้แล้วเสร็จ และฝ่ายลูกจ้างก็ได้รับการจ้างงาน
- 3) ผู้ที่บุกรุกที่ดินของรัฐทุกประเภท ทั้งที่ดินราชพัสดุ ที่สาธารณประโยชน์ที่ป่าสงวนหรืออุทยานแห่งชาติ ที่ สจะต้องให้ผู้บุกรุกครอบครองที่ดินดังกล่าวทั้งหมด .ก.ป. มาลงทะเบียนให้หมด
- 4) เจ้าหนี้เงินกู้ยืมระบบ ซึ่งผู้มาลงทะเบียนเกรงกลัวที่จะให้ข้อมูล บางส่วนไม่ทราบชื่อที่แท้จริง ดังนั้น ในการแก้ไขปัญหาอาจจะมีแนวทางกำหนดให้บุคคลผู้เป็นเจ้าหนี้นอกระบบเหล่านี้มาลงทะเบียนรายงานตัวและให้ข้อมูลต่อทางราชการ เพื่อประโยชน์ในการถ่ายโอนหนี้เข้าสู่หนี้ในระบบต่อไป และมีมาตรการสำหรับผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม หากตรวจพบในภายหลังอาจใช้มาตรการทางภาษี และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการต่อไป
- 5) ปัญหาอื่น ๆ ที่รับลงทะเบียน ให้จำแนกเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ไว้ แล้วดำเนินการลงรหัสเพิ่มเติม โดยจัดกลุ่มตามเจ้าภาพ ที่จะรับ (หน่วยงาน) ไปแก้ไขปัญหา การแก้ไขปัญหาใดที่สามารถดำเนินการได้ในระดับจังหวัดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการดำเนินการได้ทันที หากปัญหาใดไม่สามารถแก้ไขได้ ให้ส่งต่อเข้ามายังส่วนกลางเพื่อแก้ไขในเชิงโครงสร้างและระบบต่อไป
- 6) เวทีประชาคมที่จัดเพื่อคัดกรองว่าข้อมูลที่ได้นั้นถูกต้อง เป็นความจริง เป็นข้อมูลที่สมเหตุสมผลดังนั้นขั้นตอนการจัดทำเวทีประชาคมนี้เป็นขั้นตอนที่ต้องดูแลเป็นพิเศษ เพื่อคัดกรองข้อมูลที่เป็นความจริงและสร้างให้เกิดความสามัคคีในชุมชน/หมู่บ้าน
- 7) ให้มีการจัดกลุ่มผู้ลงทะเบียนในปัญหาชาติที่ดินทำกินจากรายบุคคลให้เป็น ข้อมูลรายครอบครัวเพื่อจะได้ทราบขนาดของปัญหาและความต้องการที่แท้จริง เพื่อรัฐบาลจะได้แก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง

- 8) สำหรับผู้ลงทะเบียนที่ย้ายไปอยู่ต่างภูมิลำเนาเป็นเวลานาน โดยไม่ได้มีการย้ายสำเนาทะเบียนบ้านไปด้วย จะทำให้มีปัญหาในการจัดประชาคมตามภูมิลำเนาเดิมเพราะอาจไม่มีผู้ใดสามารถให้การรับรองความถูกต้องของข้อมูล ก็ให้ใช้วิธีการขอตรวจสอบหลักฐานหรือข้อมูลเพิ่มเติม
- 9) กรณีพ้นช่วงระยะเวลาการรณรงค์ให้ลงทะเบียนแก้ปัญหาสังคมและความยากจน ในวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2547 ซึ่งช่วงดังกล่าวได้ระดมใช้ลูกจ้างรายวันมาช่วยทำงาน เมื่อพ้นกำหนดดังกล่าวแล้ว ยังคงให้รับลงทะเบียนต่อไป ซึ่งจะให้เจ้าหน้าที่ประจำดำเนินการในระบบและการจดทะเบียนให้ตรวจสอบดูแลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนและละเอียดมากขึ้น เนื่องจากอาจไม่มีการจัดประชาคมอีก
- 10) ระบบงบประมาณของจังหวัด เพื่อความคล่องตัวให้ใช้เงินงบกลางของจังหวัด แบบบูรณาการที่จัดสรรให้ในแบบเงินสำรองจ่าย สามารถนำมาหมุนเวียนใช้ดำเนินการได้ก่อน หากติดขัดระเบียบกฎหมาย ขอให้แจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบ เพื่อจะได้แก้ไขปรับปรุงต่อไป
- 11) ฝากให้กระทรวงมหาดไทยได้คิดและวางแผนการบริหารงานบุคคลของกระทรวงไว้ล่วงหน้า ในการปรับโครงสร้างและระบบค่าตอบแทนในช่วงเดือนเมษายน 2547 ที่จะต้องสร้างทั้งบุคลากรและวางระบบไว้ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการบริหารและแก้ไขปัญหาของแต่ละจังหวัด ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดควรต้องมีความต่อเนื่องในช่วงเวลาในการดำรงตำแหน่ง

ที่มา : [สำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี](#)